

Številka: 35431-367/2022-2550-22

Datum: 21. 2. 2023

Ministrstvo za naravne vire in prostor izdaja na podlagi osmega odstavka 90. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23-ZDU-1O) v predhodnem postopku za poseg: prenosni plinovod R51C Kozarje - Vevče, nosilcu nameravanega posega PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, ki ga po pooblastilu direktorjev Marjana Eberlinca in Sarah Jezernik Konovšek zastopa IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana, naslednjo

O D L O Č B O

- I. Za nameravani poseg: prenosni plinovod R51C Kozarje - Vevče na zemljiščih v k.o. 1695 Karlovško predmestje, 1696 Rudnik, 1722 Trnovsko predmestje, 1723 Vič, 1733 Bizovik, 1773 Dobrunje, 1982 Šujica, 1994 Dobrova in 1995 Podsmreka, nosilca nameravanega posega PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, **ni potrebno** izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.
- II. Ta odločba preneha veljati, če se nameravani poseg ne začne izvajati v petih letih od njene pravnomočnosti.
- III. V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje je dne 19. 12. 2022 prejel vlogo nosilca nameravanega posega PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, ki ga po pooblastilu direktorjev Marjana Eberlinca in Sarah Jezernik Konovšek zastopa IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju nosilec nameravanega posega), za izvedbo predhodnega postopka za poseg: prenosni plinovod R51C Kozarje - Vevče na zemljiščih v k.o. 1695 Karlovško predmestje, 1696 Rudnik, 1722 Trnovsko predmestje, 1723 Vič, 1733 Bizovik, 1773 Dobrunje, 1982 Šujica, 1994 Dobrova in 1995 Podsmreka, v skladu z 90. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23-ZDU-1O, v nadaljevanju ZVO-2).

Vlogi je bilo priloženo:

- Izpolnjen obrazec zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 15. 12. 2022;
- Pooblastilo za zastopanje z dne 1. 2. 2022;
- Pregledna situacija v merilu 1:10.000;
- Projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD), Prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče, št. projekta: PR51CKV-B114/169, december 2021, IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana;

- Mnenje glede skladnosti s prostorskimi akti, ki ga je pod št. 3512-97/2022-2 dne 26. 2. 2022 izdala Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Oddelek za urejanje prostora, Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana;
- Mnenje – vodovod, ki ga je pod št. 3515-0032-2022-2 dne 8. 3. 2022 izdala Občina Dobrova – Polhov Gradec, Stara cesta 13, 1356 Dobrova;
- Mnenje o skladnosti s prostorskim aktom, ki ga je pod št. 35115-10/2022 dne 3. 3. 2022 izdalo podjetje PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana;
- Soglasje in dovoljenje, ki ga je pod št. 6.2./2022-BB-3995-351/AC dne 31. 3. 2022 izdalo podjetje DARS d.d., Ulica XIV. Divizije 4, 3000 Celje;
- Mnenje - Kanalizacija, ki ga je pod št. VOK-351-426/2022-006 dne 4. 4. 2022 izdalo Javno podjetje Vodovod Kanalizacija Snaga d.o.o., Vodovodna cesta 90, p.p. 3233, 1001 Ljubljana;
- Mnenje k projektu št. 1323521 (9440/2022-MŠ), ki ga je dne 22. 4. 2022 izdalo podjetje Elektro Ljubljana d.d., Slovenska cesta 56, 1000 Ljubljana;
- Pozitivno mnenje, ki ga je pod št. S22-017/597/rk dne 21. 1. 2022 izdalo podjetje ELES, d.o.o., Hajdrihova ulica 2, 1000 Ljubljana;
- Mnenje k dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki ga je pod št. JPE-351-299/2022-003 dne 18. 3. 2022 izdalo podjetje Energetika Ljubljana, Verovškova ulica 62, 1000 Ljubljana;
- Mnenje k projektnim rešitvam, ki ga je pod št. S22-081/P-MP/RKP dne 11. 4. 2022 izdalo podjetje Plinovodi d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, p.p. 3720, 1001 Ljubljana;
- Mnenje k DGD št.: 108838-LJ/2468-IB, ki ga je pod št. 108838-LJ/2468-IB dne 23. 5. 2022 izdalo podjetje Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana;
- Pozitivno mnenje, ki ga je pod št. 37167-377/2022/4 (1502) dne 10. 3. 2022 izdalo Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo, Sektor za upravljanje cest, Območje Ljubljana, Trdinova ulica 8, 1000 Ljubljana;
- Mnenje, ki ga je pod št. 31002-131/2022-9 dne 25. 7. 2022 izdalo podjetje Slovenske železnice, SŽ – Infrastruktura, d.o.o., Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana;
- Strokovno mnenje v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja, ki ga je pod št. 3562-0177/2022-2 dne 25. 2. 2022 izdal Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, Cankarjeva cesta 10, 1000 Ljubljana;
- Mnenje, ki ga je pod št. 3407-67/2022-3 dne 2. 3. 2022 izdal Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana;
- Mnenje k projektni dokumentaciji za objekt Prenosni plinovod R51C Kozarje - Vevče, ki ga je pod št. 420-239/2010-6 dne 17. 3. 2022 izdal Zavod za ribištvo Slovenije, Sp. Gameljne 61a, 1211 Šmartno;
- Kulturnovarstveno mnenje, ki ga je pod št. 5102-0082/2022-2 dne 16. 2. 2022 izdal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Služba za kulturno dediščino, Območna enota Ljubljana; Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana;
- Mnenje k DGD Prenosni plinovod R51C Kozarje - Vevče, ki ga je pod št. 351-10/2022/2 dne 18. 2. 2022 izdalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Sektor za urejanje kmetijskega prostora in Zemljiške operacije, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana;
- Dopis z naslovom »Zahteva za dopolnitev vloge za izdajo mnenja o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda«, ki ga je pod št. 35508-1455/2022-11 dne 8. 11. 2022 izdala Direkcija Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje;
- Okoljsko poročilo, Prenosni plinovod R51C Kozarje - Vevče, št. projekta: PR51CKV-B114/169, elaborat št. PR51CKV1P/01D, junij 2018, IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana;
- Dodatek, Presoja sprejemljivosti vplivov gradnje prenosnega plinovoda R51C Kozarje-Vevče na varovana (Natura 2000 in zavarovana) območja, 27. 10. 2016, dopolnjeno 22. 5. 2017, Center za kartografijo favne in flore, Antoličičeva 1, 2204 Miklavž na Dravskem polju;

- Revizija poročila, Analiza tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode za gradnjo prenosnega plinovoda R51C Kozarje – Vevče, 24. 8. 2017, revident: Jože Janež, univ. dipl. inž. geol.;
- Revizijska izjava, Analiza tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode za gradnjo prenosnega plinovoda R51C Kozarje – Vevče, št. dokumenta: 3757-162/2017-02, 25. 8. 2017, revident: Jože Janež, univ. dipl. inž. geol., Geologija d.o.o. Idrija, Prešernova ulica 2, 5280 Idrija;
- Analiza tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode za gradnjo prenosnega plinovoda R51C Kozarje – Vevče, št.: 203716-ap, 12. 9. 2016 (po reviziji 25. 8. 2017), E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana;
- Ocena obremenjenosti okolja s hrupom, merilno regulacijska postaja – MRP Dobrunje, št. LOM-20220051/1-LČ, 27. 9. 2022, ZVD Zavod za varstvo pri delu d.o.o., Pot k izviru 6, 1260 Ljubljana – Polje;
- Ocena obremenjenosti okolja s hrupom, merilno regulacijska postaja – MRP Kozarje, št. LOM-20220051-LČ, 27. 9. 2022, ZVD Zavod za varstvo pri delu d.o.o., Pot k izviru 6, 1260 Ljubljana – Polje;
- Potrdilo o plačilu upravne takse v višini 22,60 eur z dne 15. 12. 2022.

Zakon o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 163/22, v nadaljevanju ZVRS-J) je na novo določil ministrice in ministre oz. ministrstva, ki sestavljajo vlado RS. V skladu z določbami ZVRS-J, z dnem, ko prisežejo pristojni ministri (t.j. 24. 1. 2023), preidejo delovna področja na druga ministrstva, pri čemer se ob odsotnosti drugačnih pravil uveljavi ustalitev stvarne pristojnosti po drugem odstavku 22. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, v nadaljevanju ZUP). To pomeni, da ministrstvo, ki je bilo za določeno delovno področje pristojno pred prenosom pristojnosti, začete postopke tudi zaključi, postopke, ki bodo začeti po prenosu pristojnosti med ministrstvi pa vodijo ministrstva ob upoštevanju ureditve novih pristojnosti v ZVRS-J. Glede na navedeno ta postopek nadaljuje Ministrstvo za naravne vire in prostor (v nadaljevanju: ministrstvo).

V skladu s prvim odstavkom 90. člena ZVO-2 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz četrtega odstavka 89. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 90. člena ZVO-2 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje, ter kjer je to ustrezno, rezultate morebitnih že izvedenih presoj v skladu s tem zakonom in s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine, varstvo gozdov in sevalno varnost (četrti odstavek 90. člena ZVO-2).

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22-ZVO-2).

V skladu s točko D Energetika, D.IV Prenos energije, D.IV.1.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba predhodnega postopka obvezna, če gre za druge cevovode za transport nafte in naftnih derivatov, razen priključkov na objekte javne infrastrukture, nad 1 km in cevovodi za transport zemeljskega plina z največjim delovnim tlakom 5 barov ali več in dolžine 1 km ali več, razen priključkov, kot jih definirajo predpisi, ki urejajo graditev objektov, na objekte javne infrastrukture.

Iz predložene dokumentacije izhaja, da nameravani poseg obsega novogradnjo podzemnega prenosnega plinovoda na odseku od Kozarij do Vevč z nazivnim premerom cevovoda do vključno DN 300 mm in predvidenim delovnim tlakom 30 bar in dolžine 17.109 m, zato je, upoštevajoč

točko D.IV.1.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za nameravani poseg treba izvesti predhodni postopek.

Ugotovitveni postopek

Ministrstvo je po ugotovitvi, da je nosilec nameravanega posega posredoval popolno dokumentacijo, skladno s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2, ki določa, da ministrstvo zagotovi javnosti vpogled v vlogo za predhodni postopek za nameravane posege iz tretjega odstavka 89. člena tega zakona tako, da jo skupaj z javnim naznanilom objavi na osrednjem spletnem mestu državne upravne ter zainteresirani javnosti zagotovi pravico do sodelovanja z dajanjem mnenj in pripomb, z javnim naznanilom številka 35431-367/2022-2550-10 z dne 21. 12. 2022 obvestilo zainteresirano javnost o prejeti vlogi za izvedbo predhodnega postopka. Javnosti je bilo v skladu s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka, določenega v javnem naznanilu, to je od 23. 12. 2022 do 23. 1. 2023.

V tem času na ministrstvo ni bila posredovana nobena pripomba. Prav tako v tem času ministrstvo ni prejelo nobene zahteve za vstop v postopek.

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve te odločbe.

Opis obstoječega stanja

Plinovodna trasa poteka po Ljubljanski kotlini od mejne regulacijske postaje (v nadaljevanju MRP) Kozarje na Razorih proti jugu po levem bregu Horjulke. Po prečkanju Horjulke in regionalne ceste R3-641 plinovod poteka do severnega roba naselja Žeje, kjer se usmeri proti vzhodu med objekti na Poti na Gmajno ter severno od gozdnega otoka. Po ponovnem prečkanju regionalne ceste trasa poteka severno od poselitve na Ulici Jožeta Japlja do avtoceste A2, ki jo prečka na severnem delu AC razcepa Kozarje.

Nadalje plinovodna trasa poteka prek travniških površin ter gozdnega otoka in zunanjih površin športnega centra Dolgi most, prečka Mali graben ter takoj nato še železniško progo Ljubljana - Divača, območje P+R Dolgi most ter Tržaško cesto. Trasa nato poteka ob nasipu avtoceste A1 Kozarje - Malence, prečka AC priključek Ljubljana zahod, Pot POT ter ponovno Mali graben ter se nadaljuje po severnem robu avtoceste A1 do Ceste dveh cesarjev. Po prečkanju Ceste dveh cesarjev se plinovod za krajši čas odmakne od avtoceste A1 in poteka v južnem robu Ceste dveh cesarjev do vzhodnega roba AC počivališča Barje.

Na vzhodni strani počivališča se trasa usmeri proti jugu in prečka avtocesto A1 ter se nadaljuje do Dolenjske ceste po južnem robu avtoceste A1, kjer se prilagaja trasi načrtovanega daljnovoda 2 x 110 kV RTP Polje – RTP Vič in obstoječemu distribucijskemu plinovodu, ki potekata neposredno južno ob avtocesti. Plinovod od počivališča Barje poteka po južnem robu avtoceste A1, prečka AC priključek Ljubljana center, Ljubljanico in Iščico ter na območju Ižanske ceste poteka v izjemno ozkem koridorju med obstoječimi stanovanjskimi objekti in avtocesto. Potek trase se nadaljuje ob avtocesti, nato prečka AC priključek Ljubljana Rudnik ter se pred železniško progo Ljubljana - Kočevje usmeri proti severu pod nadvozom avtoceste. Severno od avtoceste se usmeri proti vzhodu in prečka železniško progo Ljubljana - Kočevje, Dolenjsko cesto (glavna cesta G2-106) in AC priključek Ljubljana jug. Nato se nadaljuje po dolini Malence, kjer je na njenem severnem robu pod pobočjem Golovca načrtovana zaporna postaja BS1 Ljubljana - Rudnik.

Od zaporne postaje se potek trase nadaljuje proti AC razcepu Malence, ki ga prečka na severnem delu, in se vzpne na njegovi vzhodni strani prek Golovca, zahodno od naselja Orle. Potek prek Golovca je sprva v koridorju načrtovanega daljnovoda 2x110 kV RTP Polje – RTP Vič, nato pa se plinovod usmeri po grebenu Dobrunjskega hriba ter se spusti na Dobrunjske travnike v ozkem pasu med obstoječimi stanovanjskimi objekti v Dobrunjah. Potek trase se nato nadaljuje po vzhodnem robu avtoceste A1 tik ob prej omenjenem načrtovanem daljnovodu, in se južno od

Litijske ceste usmeri proti vzhodu do poselitve Novega naselja ob Litijski cesti. Plinovodna trasa se nato usmeri proti severu in se po prečkanju ceste nadaljuje do obstoječega prenosnega plinovoda L10000 in načrtovanega prenosnega plinovoda R51B TE-TOL - Fužine/Vevče, ki potekata po desnem bregu Ljubljanice. Plinovod nato poteka v koridorju omenjenih plinovodov do načrtovane MRP Dobrunje. Plinovod se zaključi s sprejemno oddajno čistilno postajo (SOČP) Dobrunje na platoju MRP Dobrunje.

Površina zemljišča, na katerem se bo izvajal nameravani poseg, meri 334.598 m².

Gradnja plinovoda R51C posega v območja treh državnih prostorskih načrtov, in sicer: Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče (Uradni list RS, št. 78/19), Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51B TE-TOL - Fužine/Vevče (Uradni list RS, št. 88/15), Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod M3/1 Kalce–Vodice (Uradni list RS, št. 17/15 in 78/19).

Nameravani poseg se načrtuje v skladu z državnim prostorskim načrtom za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče. Ministrstvo je dne 1. 12. 2010 izdalo odločbo št. 35409-263/2010-JL, iz katere izhaja, da je za državni prostorski načrt za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče treba izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje ter nadalje, da je v okviru postopka celovite presoje vplivov na okolje po določenih Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11) treba izvesti presojo sprejemljivosti na varovana območja. Za potrebe celovite presoje vplivov na okolje za državni prostorski načrt je bilo izdelano Okoljsko poročilo, Prenosni plinovod R51C Kozarje - Vevče, št. projekta: PR51CKV-B114/169, elaborat št. PR51CKV1P/01D, junij 2018, IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana Potrdilo o plačilu upravne takse v višini 22,60 eur z dne 15. 12. 2022 in Dodatek, Presoja sprejemljivosti vplivov gradnje prenosnega plinovoda R51C Kozarje-Vevče na varovana (Natura 2000 in zavarovana) območja, 27. 10. 2016, dopolnjeno 22. 5. 2017, Center za kartografijo favne in flore, Antoličičeva 1, 2204 Miklavž na Dravskem polju. Ministrstvo je dne 6. 12. 2018 izdalo Odločbo št. 35409-263/2010-MOP/33, iz katere izhaja, da so vplivi plana na okolje, ugotovljeni v postopku celovite presoje vplivov na okolje za Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R51C Kozarje - Vevče sprejemljivi, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ki so navedeni v Uredbi o DPN za prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče (predlog uredbe, LUZ d.d., št. naloge 7889, verzija november 2018) in okoljskem poročilu ter dodatku za varovana območja.

Predmet nameravanega posega je tudi merilno regulacijska postaja MRP Dobrunje z električnim priključkom, ki se ureja z državnim prostorskim načrtom za prenosni plinovod R51B TE-TOL - Fužine/Vevče. Ministrstvo je dne 24. 11. 2010 izdalo odločbo št. 35409-258/2010, iz katere izhaja, da je tudi za ta državni prostorski načrti treba izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje ter nadalje, da je v okviru postopka celovite presoje vplivov na okolje po določenih Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov na varovana območja treba izvesti presojo sprejemljivosti na varovana območja v skladu s 101. členom Zakona o ohranjanju narave. Ministrstvo je dne 25. 9. 2015 izdalo Odločbo št. 35409-183/2014/30, iz katere izhaja, da so vplivi plana na okolje, ugotovljeni v postopku celovite presoje vplivov na okolje za Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R51B TE – TOL – Fužine/Vevče sprejemljivi, plan pa se potrdi.

Območje nameravanega posega sega tudi v območje državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod M3/1 Kalce–Vodice. Območji se le prekrivata.

Območje nameravanega posega obsega stavbna zemljišča v ureditvenih območjih za poselitve in izven njih, najboljša kmetijska zemljišča in gozd.

Opis nameravanega posega

Izgradnja prenosnega plinovoda vključuje vgradnjo plinovodne cevi, izvedbo povezave s preostalim delom prenosnega plinovodnega sistema in izgradnjo spremljajočih objektov na prenosnem plinovodu. Sestavni del plinovoda so:

- plinovodna cev s katodno zaščito (prenosni plinovod R 51C v dolžini ca. 17 km),

- merilno regulacijska postaja v Kozarjah (MRP Kozarje),
- zaporna postaja na plinovodu (blok ventil),
- telekomunikacijska povezava (optični kabel) na celotnem poteku trase za prenos podatkov o parametrih delovanja prenosnega plinovoda,
- merilno regulacijska postaja v Dobrunjah (MRP Dobrunje).

Na prenosnem plinovodu R51C od MRP Kozarje do MRP Dobrunje je predvidena ena zaporna postaja.

Cevovod

Predvidena je uporaba jeklenih cevi premera DN 300 z načrtovanim tlakom do 30 bar(n). Generalne zahteve za dobavo cevi in njihovo kakovost so:

- HFWL cevi v skladu s standardom SIST EN ISO 3138:2013 material L360NB,
- tovarniško zaščitene z 3 slojnim PE po DIN 30670, ali 3 slojnim PP po DIN30678,
- priprava zvarnih robov izvedena pri proizvajalcu cevi,
- zvarni robovi v skladu z SIST EN ISO 3138:2013/ 7.6.4.2 30+5/-0°, koren: 1,6 + / -0,8mm,
- dobavljene z jeklenimi zaščitnimi obroči,
- notranja zaščita epoxy premaz debeline 60µm,
- konci cevi zaprti z PVC pokrovi za čas transporta,

Niveleta (globina) plinovoda

Minimalna globina vkopa plinovoda je določena s predpisi, to je Pravilnikom o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom nad 16 barov ter o pogojih za posege v območjih njihovih varovalnih pasov (Uradni list RS, št. 12/10, 45/11 in 17/14-EZ-1). Višina nadkritja prenosnega plinovoda R51C DN300 med končno urejenim terenom in temenom cevi je najmanj 1,00 m, praviloma pa je projektirana z nadkritjem 1,20 m. Na območju pozidav je globina plinovoda ustrezno povečana v skladu s predpisi, prav tako pod prometnimi površinami, železnico, vodotoki in na obdelovalnih površinah, kjer je odvisna od vrste kultur. Globina polaganja cevovoda je odvisna tudi od reliefa terena ter se lokalno prilagaja globini obstoječih komunalnih vodov.

Delovni pas

Gradnja plinovoda se izvaja le v območju delovnega pasu. Širina delovnega pasu je odvisna od premera plinovoda, konfiguracije terena, globine izkopa, geoloških razmer na terenu, mehanizacije za polaganje cevovoda, ovir na trasi plinovoda in od drugih gradbenih posegov, ki so predvideni s projektom. Celotna širina normalnega delovnega pasu, ki je potrebna za gradnjo plinovoda znaša 20,00 m. Širina delovnega pasu, ki služi za odlaganje izkopanega materiala za plinovodni jarek in na gozdnih površinah tudi za odlaganje izkopane rodovitne prsti znaša 8,00 m. Širina delovnega pasu, ki služi za transportno pot vzdolž plinovoda, za varjenje plinovoda in polaganje cevi v jarek ter na obdelovalnih površinah tudi za odlaganje odkopane rodovitne prsti, znaša 12,00 m. Širina dna jarka za plinovodno cev znaša 0,80 m.

Izkop jarka

Pred pričetkom del za izkop jarka je potrebno preveriti, ali so v zemlji obstoječi komunalni vodi in v soglasju z upravljavcem predvideti ustrezne ukrepe za zaščito tega voda. V kolikor upravljavec plinovoda ne razpolaga s točnimi podatki je potrebno določiti položaj komunalnega voda s sondažnim odkopom. V fazi izvajanja del se izvede medsebojna višinska uskladitev križanja plinovoda s podzemnim komunalnim vodom.

Širina jarka v dnu je za plinovodno cev dimenzije do DN 300 praviloma 0,80 m. V primeru utrjevanja zasipa ob plinovodni cevi, npr. pod prometnimi površinami, je širina jarka v dnu 1,50 m. Naklon izkopa mora biti tak, da zagotavlja stabilne in varne brežine. Praviloma se koplje pod kotom 60°. Nagib je lahko večji npr. v kamnitem terenu ali manjši npr. v močvirnem terenu. Dejanski nagib izkopa določi geomehanik v času gradnje na licu mesta.

Izkopani material se odlaga na začasno deponijo v okviru delovnega pasu vsaj 1 m od roba jarka.

Zasip jarka

Plinovodno cev se položi v posteljico, ki se praviloma izdelava iz drobnega materiala ali se plinovod zaščiti proti poškodbam na drug način npr. s polaganjem vreč napoljenih s peskom ali suho cementno mešanico. Plinovodna cev se nato zasuje z drobnim izbranim materialom od izkopa. V kolikor ga ni na razpolago na mestu vgradnje, ga je potrebno pripeljati ali plinovodno cev zaščititi npr. s polietilensko mrežo (rock shield) ali s kvalitetnejšo polipropilensko (PP) izolacijo cevi ali na drug primeren način. V skalnem terenu je primerna vgradnja plinovodne cevi zaščitene s prefabricirano steklocementno (FZM) oblogo debeline 9 mm.

Nad zaščitnim slojem se nad cevjo lahko zasipa do višine 0,50 m le z izbranim obstoječim izkopanim materialom granulacije 0-30 mm. Nad tem slojem se lahko zasipa s poljubnim materialom, če ni v nasprotju z drugimi pogoji. V jarek ni dovoljeno odmetavati ostankov embalaže, varilnih elektrod, večjega ostrorobega kamenja, vej, korenin in podobno.

Zasipni material v jarku je potrebno utrditi do naravne zbitosti, tako da kasneje ne prihaja do posedkov površine nad jarkom.

Na višini 0,50 m nad plinovodno cevjo je potrebno položiti opozorilni trak širine 5 cm z napisom "POZOR PLINOVOD!".

Za zagotovitev povezave plinovodnih objektov preko optičnega kabla se v jarku ob cevi izdelava kabelska kanalizacija. Dvojna polietilenska cev (dvojček 2 x Ø 50 mm) se vgradi v peščeni obsip praviloma 0,20 m od osi in 0,15 m nad cevjo.

Na strmih pobočjih je potrebno izdelati zapore proti zdrsu zasipnega materiala v plinovodnem jarku. Sidranje se izvede npr. s plastičnimi tkanimi vrečami (vreče za žito) napoljenimi s peskom granulacije 0-16 mm, mase približno 50 kg.

Na mestih, kjer je plinovodna cev položena v talni vodi ali obstaja možnost pogostega preplavljanja, je cev obtežena proti dviganju zaradi vzgona.

Pri gradnji plinovoda bo nastal višek materiala od izkopa zaradi vgradnje plinovodne cevi in zaradi zamenjave izkopane materiala s kvalitetnejšim: obsip cevi s peskom, drenažni peščeni obsip, gramozni tampon na prečkanjih cest ipd. Višek materiala se praviloma razplanira v okviru delovnega pasu. Del izkopane materiala od izkopa na prečkanju cest, poti, ipd. je potrebno odpeljati na stalno urejeno deponijo.

Opis sistema katodne zaščite

Zaradi korozije se s katodno zaščito ščiti plinovodne cevi vkopane v zemljo in vse instalacije ki so vkopane v zemljo na območju merilno regulacijske postaje (MRP). Prav tako bodo s katodno zaščito zaščitene plinovodne cevi pred visokonapetostnimi vplivi daljnovodov, kakor tudi pred vplivom blodečih tokov zaradi enosmerne električne vleke.

Objekt, katerega kovinske dele se ščiti s katodno zaščito, je potrebno izvesti tako, da:

- so tovarniško zaščiteni s 3-slojnim PE po DIN 30670, ali 3-slojnim PP po DIN 30678,
- so vsi kovinski deli med seboj v dobrem električnem stiku,
- so zagotovljene električne povezave med drenažnimi točkami na površini objekta in kovinskimi deli,
- so katodno zaščiteni deli objekta, če se nahajajo v zelo agresivnem okolju predhodno zaščitno izolirani in
- objekt ni v nobeni točki galvanjsko povezan s kakršnimikoli ozemljitvenimi sistemi.

V coni nevarnosti morajo biti električne naprave in material za elektro instalacije takšni, da odgovarjajo standardu prEN 50154 in EN 60079-10 (IEC 60079-10:1995) za Ex naprave.

Kabelska kanalizacija za optični kabel

Vzdolž plinovoda je predvidena kabelska povezava (optični kabel) v kabelski kanalizaciji. Predvideni sta dve povezavi, aktivna in rezervna. Aktivna povezava se izvede s kablom ob plinovodni cevi, rezervna povezava pa s kablom ca. 4 m od osi plinovoda (v varnostnem pasu plinovoda). V primeru prostorskih omejitev se obe povezavi izvedeta v skupnem jarku s plinovodom. Na mestih odcepov kablov in na mestih kabelskih spojk se izdelava kabelski jašek. Za polaganje optičnega kabla se uporabi dvakrat dvojna (četvorček), medsebojno povezana

ožlebljena cev malega premera PEHD \varnothing 50/42 mm. V PEHD cev malega premera se uvleče optični kabel. PEHD cev mehansko ščiti kabel pred poškodbami ter omogoča uvlečenje večjih dolžin, praviloma okrog 1000 m (z vpihovanjem). Pri približevanju in križanju PEHD cevi ali optičnega kabla z drugimi podzemnimi instalacijami, se je potrebno držati telekomunikacijskih predpisov in zahtev lastnikov druge komunalne infrastrukture. 2.2.3.4 Sprejemno oddajna čistilna postaja Plinovod R51C Kozarje – Vevče se zaključi s sprejemno oddajno čistilno postajo (SOČP), ki bo namenjena čiščenju prenosnega plinovoda. SOČP Dobrunje je predvidena v okviru platoja načrtovane MRP Dobrunje, obdelane v projektu »Prenosni plinovod R51B, TE-TOL-Fužine/Vevče« (št. 12420), ki ga je izdelal Projekt Nova Gorica. Načrtovana MRP Dobrunje je predmet že sprejetega DPN za prenosni plinovod R51B TE-TOL–Fužine/Vevče. Za SOČP je v okviru MRP Dobrunje narejena rezervacija prostora.

Razširitev merilno regulacijske postaje (MRP) Kozarje

Obstoječa MRP Kozarje se nahaja v neposredni bližini zaselka Razori z dvema stanovanjskima objektoma Razori 16 in Razori 18. Oddaljenost od najbližjega stanovanjskega objekta je 31 m. Novi del postaje se širi v JV smeri, to je v nasprotno stran od stanovanjskih objektov. Dostop do postaje je z regionalne ceste III. reda, R3-641 Ljubljana – Brezovica (Cesta Dolomitskega odreda) po obstoječi asfaltni poti, ki vodi k zaselku Razori. Sama postaja leži v neposredni bližini asfaltna poti, tako da je možen uvoz v postajo neposredno s poti (zemljišče v k.o. 1994 Dobrova s parcelno št. 3080/11).

Obstoječa postaja MRP Kozarje je na zemljiščih v k.o. 1994 Dobrova s parcelnima št. 1582/3 in 1583/2. Novi del postaje »MRP Kozarje Z« se širi na zemljišča v k.o. 1994 Dobrova s parcelnimi št. 1583/1, 1585/1 in 1589 k.o.1994.

Gradnja MRP Kozarje Z z načrtovanim tlakom do 30 bar(n) ob obstoječi postaji bo imela kapaciteto: $Q = 85.000 \text{ Scm}^3/\text{h}$; Načrtovani tlak: $DP = 30 \text{ bar(g)}$.

Za potrebe vgradnje nove opreme je potrebno izdelati nov plato, kot nadaljevanje obstoječega. Načrtovana merilno regulacijska postaja Kozarje Z obsega gradnjo naslednjih objektov:

- razširitev obstoječega platoja za 29,5 m x 32,5 m in 13 m x 7,3 m,
- objekt merilno regulacijske postaje dimenzije 18 x 7 m, svetle višine prostorov 3,5 m in višine v slemenu 4,3 m.
- sprejemno oddajna čistilna postaja (SOČP),
- priključevanje regulacijskih linij na obstoječi plinovod z zaporno armaturo,
- telekomunikacijske povezave za postajo,
- strelovodna, prenapetostna zaščita in izenačitev potencialov,
- katodna zaščita postaje,
- sistem daljinskega vodenja in nadzora postaje,
- ograja in varovanje objekta,
- razsvetljava,
- priključek na javno cesto,
- ureditev odvodnjanja odpadne padavinske vode,
- končna ureditev površin znotraj platoja:
 - a. asfaltirane vzdrževalne površine in transportne poti,
 - b. poti za pešce in površine okrog nadzemnih plinovodnih naprav tlakovane z betonskimi tlakovci,
 - c. ostale površine, posute s prodcem granulacije 8-16 mm.

Plato

Obstoječi objekt MRP Kozarje je na koti 302,75 m n. m. (tla v zgradbi MRP), ograja platoja pa je na koti približno 302,60 m n. m. Kota poplavne stoletne vode po podatkih HHA študije je $H(Q_{100}) = 302,50 \text{ m n. m.}$, kota petstoletne poplavne vode pa $H(Q_{500}) = 302,90 - 302,95 \text{ m n. m.}$ Glede na to, da je novi objekt v neposredni bližini obstoječega, ga ni možno dvigniti nad petstoletne poplavne vode. Zato je pri projektiranju upoštevana kota objekta 0,50 m nad stoletno poplavno

vodo, to je na koti 303,00 m n. m (tla v objektu). Vsi vitalni deli postaje so sprojektirani in montirani nad koto petstoletne poplavalne vode, to je nad koto 302,95 m n. m.

Plinska postaja deluje samodejno. Delovanje postaje se spremlja in kontrolira telemetrijsko v dispečerskem centru upravljavca Plinovodi d.o.o. Morebitno potreben dostop v času petstoletnih poplav je možen s terenskimi vozili.

Za izdelavo platoja je potrebno najprej odstraniti rodovitno zemljo v debelini 0,20 m. Del se je uporabi za končno ureditev površin okrog postaje, del se jo porabi za ureditev (zazelenitev) delovnega pasu na trasi plinovoda.

Na platoju okrog nadzemnih delov plinovoda je tlak iz pranih betonskih plošč vel. 40 x 40 cm ali betonskih tlakovcev položenih v pesek debeline 5 cm, granulacije 0-4 mm in zaščitenih s finim peskom. Površine, ki niso popločene, in pas 0,50 m okrog ograje postaje, so posute s peskom granulacije 8-16 mm v debelini 5 cm na 0,20 m gramoznega tampona. Površine s peščeni nasutjem so od okoliškega terena ločene z betonskim robnikom 100 x 25 x 5 cm.

Ograja

Območje razširjene MRP Kozarje (obstoječa MRP Kozarje in MRP Kozarje Z) bo ograjeno s panelno ograjo višine 2,44 m. Ograja je sestavljena iz mrežnih panelov višine 2,03 m, nad njimi so vertikalni podaljški višine 40 cm s tremi vrstami bodeče žice. V okviru ograje se izvedejo tudi betonski plohi – robniki med stebrički. Za dostop na plato so vgrajena drsna vrata na električni pogon dolžine 8 m na zahodni strani in vzhodni strani, to je na lokaciji sedanjih uvozov. Poleg drsnih vrat na zahodni strani so projektirana še vrata za osebni prehod. Vrata se odpirajo navzven. Na severnem in vzhodnem delu ograje je projektirano dvoje vrat za izhod v sili skupne širine 2 m. Eno krilo svetle širine 90 cm je fiksno, drugo krilo svetle širine 90 cm je opremljeno s kljuko in ključavnico za odpiranje z notranje strani.

Prometne površine na platoju

Na platoju bodo prometne površine služile za nadzor in vzdrževanje tehnološke opreme ter vzdrževanje samega platoja. V ta namen je predvidena krožna cesta širine 5 m + 0,5 m bankina in platoja za dela v času remontov ob servisnem objektu. Vse prometne površine so asfaltirane, peš poti in pločniki okrog objektov so tlakovani s tlakovci ali pranimi betonskimi ploščami. Prane betonske plošče ali tlakovci bodo položeni tudi okrog nadzemnih plinovodnih naprav. V času obratovanja ni predvidenega motornega prometa znotraj platoja z izjemo v času posameznih remontov.

Komunikacijske povezave bodo podzemne v kabelski kanalizaciji iz PE cevi z ustreznimi razdelilnimi jaški. Pod prometnimi površinami bodo cevi položene v beton, v zelenicah pa v pesek.

Plinovodni razvodi na platoju bodo v celoti vkopani z minimalnim nadkritjem 1,00 m, oziroma 1,35 m pod prometnimi površinami. Vidni so le deli nadzemnih naprav in oddajno čistilna postaja. Cevi bodo položene na peščeno posteljico in obsute s peskom granulacije 0-4 mm za zaščito PE izolacije.

Objekt MRP Kozarje

Na severni strani platoja je objekt merilno regulacijska postaja tlorisnih dimenzij 18 m x 7,40 m in višine 4,3 m. V zgradbi sta dva prostora, prostor merilno regulacijskih linij in kotlovnica. Objekt je oblikovan kot industrijski objekt. Zgradba je armiranobetonska konstrukcija z jekleno streho. Sestavljata jo kotlovnica in merilno regulacijska postaja. Nad kotlovnico je armirano betonska plošča, nad regulacijskim prostorom je lahka jeklena streha. Streha na objektu je enaka kot na obstoječem - dvokapnica z naklonom 6° (10 %). Kritina je iz profilirane, pocinkane in barvane jeklene pločevine. Meteorna voda s strehe je preko žlebu in peskolova speljana v strešno meteorno kanalizacijo na platoju. Oba prostora sta naravno prezračevana in nista ogrevana. Objekt ima električno napeljavo za razsvetljavo in vtičnice male moči. V objektu ni vodovodnih

inštalacij. V sklopu projekta so predvideni še drugi objekti, ki pa so pretežno tehnološke narave: plato cevovodnih povezav.

MRP Dobrunje

MRP Dobrunje se nahaja na robu naselja Dobrunje v bližini reke Ljubljanice. Dostopna pot do platoja je po dostopni poti dolžine približno 325 m, ki se prek obstoječe poti navezuje na Papirniško pot (JP št. 79325) na zemljišču v k.o. 1773 Dobrunje s parcelno št. 1838/1. MRP Dobrunje je na koti 275,0 m n. v. Ogradi se z ograjo višine 2,4 m. Površine znotraj platoja se delno tlakujejo s pranimi ploščami, delno asfaltirajo in delno posujejo s prodom.

Plato

Za potrebe vgradnje nove opreme je potrebno izdelati nov plato velikosti 22 x 21,10 m.

V skladu z zahtevami iz študije Hidrološko hidravlične analize je MRP Dobrunje projektirana na koti 275,00 m n.m. Projektirana kota v objektu MRP je $+0,00=275,10$ m n.m.

Plinska postaja deluje samodejno. Delovanje postaje se spremlja in kontrolira telemetrijsko v dispečerskem centru upravljavca Plinovodi d.o.o.. Morebitno potreben dostop v času petsto letnih poplav bo možen s terenskimi vozili.

Za izdelavo platoja je potrebno najprej odstraniti rodovitno zemljo v debelini 0,20 m. Del se je uporabi za končno ureditev površin okrog postaje, del se jo uporabi za ureditev (zazelenitev) delovnega pasu na trasi plinovoda.

Na platoju okrog nadzemnih delov plinovoda je tlak iz pranih betonskih plošč vel. 40 x 40 cm ali betonskih tlakovcev položenih v pesek deb. 5 cm granulacije 0-4 mm in zaščitenih s finim peskom. Površine, ki niso popločene, in pas 0,50 m okrog ograje postaje, so posute s peskom granulacije 8-16 mm v debelini 5 cm na 0,20 m gramoznega tampona. Površine s peščenim nasutjem so od okoliškega terena ločene z betonskim robnikom 100 x 25 x 5 cm.

Zgradba MRP Dobrunje

Objekt MRP Dobrunje bo betonske izvedbe velikosti 13,10 x 7,00 x 5,50 m. Zgradba je armiranobetonska konstrukcija na pasovnih temeljih ter z jekleno dvokapno streho. Sestavljata jo kotlovnica in prostor merilno regulacijske postaje. Objekt bo opremljen z dvokrilnimi vrati velikosti 240 x 240 cm za vstop v regulacijski prostor in z dvokrilnimi vrati 240 x 240 cm za vstop v kotlovnico.

Zaporna postaja BS1 Ljubljana - Rudnik

Na plinovodu R51C je med MRP Kozarje in MRP Dobrunje predvidena ena zaporna postaja pri Malencah (BS1). Zaporna postaja je načrtovana na travniškem pobočju ob gozdnem robu vzhodno od avtocestnega razcepa Malence in severno od avtocestnega priključka na Dolenjski cesti. Plato postaje je na zemljiščih v k.o. 1696 Rudnik s parcelnima št. 285 in 259. Dostopna pot ja na zemljiščih v k.o. 1696 Rudnik s parcelnimi št. 285, 259 in 2273/8. Dostop do postaje je po javni poti z Dolenjske ceste skozi naselje Rudnik (po cestah Rudnik I in Rudnik III) ter nato po vzdrževalni poti k avtocestnemu razcepu Malence. Dolžina poti od Dolenjske ceste do zaporne postaje je ca. 870 m.

Od obstoječe javne poti k razcepu Malence do platoja zaporne postaje je načrtovana nova dostopna pot v dolžini 25 m. Pot je širine 3 m z bankinami 0,50 m v makadamski izvedbi.

Zaporna postaja predstavlja ograjen plato velikosti 7 m x 8 m, na katerem so vgrajeni plinovodni elementi. Gradbena dela obsegajo izdelavo platoja postaje, izdelavo ograje višine 2,44 m z vstopnimi vrati in ureditev površin. Znotraj platoja so površine tlakovane z betonskimi tlakovci ali ploščami. Okrog postaje je pas širine 0,5 m iz prodca z vrtnimi robniki, ki preprečujejo zaraščanje trave v notranjost platoja. Na zgornji strani v vznožju vkopne brežine je predviden odvodni jarek globine ca. 0,20 m za preusmeritev padavinske vode s pobočja izven platoja zaporne postaje. Pred postajo je obračališče v makadamski izvedbi za vzdrževalna vozila velikosti 7 m x 7 m.

Na platoju zaporne postaje je nameščena glavna zaporna krogelna pipa DN 300 z elektronsko nadziranim tlakom v cevi in pripadajočim pnevmatskim pogonom. Mimo pipe je speljan obtočni

vod, na katerem so uvarjene tri krogelne pipe. Prva in zadnja sta zaporni pipi, vmesna pa je žrtvena dušilna prirobnična pipa, ki služi za postopno polnjenje plinovoda. Prav tako je na lokaciji zaporne postaje nameščena izpušna cev z dušilnikom zvoka, ki služi za hitro izpuščanje večjih količin plina v primeru poškodbe prenosnega plinovoda. Pred izpušno cevjo je vgrajena še dodatna zaporna krogelna pipa, ki služi za omejevanje pretoka plina. Zaporna postaja je opremljena z LBC (Line Break Control) sistemom in prenosom statusa pogona krogelne pipe.

Čas gradnje plinovoda se ocenjuje na 18 mesecev. Obratovalni čas gradbišča je predviden od 6. do 18. ure.

Podatki o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območjih

Nameravani poseg ne prečka varovalnega gozda in ne posega v gozdne rezervate. Načrtovani plinovod na odseku od AC razcepa Kozarje do Rudnika poteka po vodovarstvenem območju (režim 3) opredeljenim z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ljubljanskega barja in okolice Ljubljane (Uradni list RS, št. 115/07, 9/08 – popr., 65/12 in 93/13). Na območju poteka plinovoda je vodotok 1. reda Ljubljanica, ostali vodotoki (Horjulščica, Ižica in drugi manjši) so vodotoki 2. reda. Plinovod na svojem poteku od Kozarij proti Vevčam prečka naslednje vodotoke oz. se jim približa:

- Horjulščica - prečkanje struge in obodne vegetacije s podvrtavanjem pri Kozarjah,
- Potok iz Dolgih njiv - prečkanje s prekopom,
- potok skozi Žeje - prečkanje s prekopom,
- jarek - prečkanje s prekopom,
- Mali graben - dvakrat prečkanje struge in obvodne vegetacije s podvrtavanjem,
- obcestni jarek - prečkanje s podvrtavanjem v okviru ceste,
- obcestni jarek - prečkanje s podvrtavanjem v okviru ceste,
- obcestni jarek - prečkanje s podvrtavanjem v okviru ceste,
- Curnovec - približanje s plinovodom na ca. 40 m; vzporeden potek dostopne ceste med gradnjo (obstoječ kolovoz) brez poseganja v strugo in obvodno vegetacijo; seganje na priobalno zemljišče z razširjenim delovnim pasom za uvlačenje cevi pri podvrtavanju pod avtocesto, ni poseganja v strugo in obvodno vegetacijo; seganje na priobalni pas z razširjenim delovnim pasom za podvrtavanje Ljubljanice in Ižice, brez poseganja v strugo in obvodno vegetacijo na brežini;
- Lahov graben - krajši vzporeden potek na oddaljenosti ca. 30 m,
- Ljubljanica - prečkanje s podvrtavanjem struge in obvodne vegetacije ob sotočju z Iščico,
- Iščica (Ižica) - prečkanje s podvrtavanjem struge in obvodne vegetacije ob sotočju z Ljubljanico,
- Prošča - približevanje ob Ižanski cesti,
- Krakovski graben - prečkanje s prekopom,
- Lahov graben - enkrat prečkanje s prekopom, enkrat s podvrtavanjem struge in obvodne vegetacije,
- Malenca - enkrat prečkanje s prekopom, enkrat s podvrtavanjem struge in obvodne vegetacije; seganje na rob priobalnega zemljišča z razširjenim delovnim pasom za uvlačenje cevi, brez poseganja v vodotok in obvodno vegetacijo; seganje v bližino priobalnega zemljišča z razširjenim delovnim pasom za izvedbo anodne zaščite, ni poseganja v vodotok in obvodno vegetacijo;
- pritok Malence 1 - prečkanje s prekopom,
- pritok Malence 2 - prečkanje s prekopom,
- pritok Malence 3 - prečkanje s prekopom,
- pritok Malence 4 - dvakratno prečkanje s podvrtavanjem struge in obvodne vegetacije,
- pritok Malence 5 - prečkanje s podvrtavanjem struge in obvodne vegetacije,
- Bizoviški potok - prečkanje s prekopom,
- Ljubljanica - krajši vzporeden potek na oddaljenosti ca. 15-20 m.

Poplavna območja na območju plinovodne trase so ob Horjulščici, Malem grabnu, Ljubljani, na območju severnega roba Ljubljanskega barja ob AC, ob AC pri Dobrunjah in ob Ljubljani pri načrtovani MRP Dobrunje.

Delovni pas plinovoda posega v tri območja Natura 2000: posebno ohranitveno območje (v nadaljevanju POO) SI3000291 Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben in SI3000271 Ljubljansko barje ter posebno območje varstva (POV) SI5000014 Ljubljansko barje (Uredba o posebnih varstvenih območjih, območjih Natura 2000, Uradni list RS št. 49/04, popr.110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 in 39/13-OdlUS, 3/14, 21/16 in 47/18). V območju plinovoda so naslednja zavarovana območja: Krajinski park Ljubljansko barje (Evid. št. 4064), Naravni spomenik Ljubljana (Evid. št. 4063) in Pot spominov in tovarištva (Evid. št. 4033). Na območju plinovoda so prav tako naslednje naravne vrednote: Ljubljana (Ident. št. 167), Horjulka (Ident. št. 4082), Gradaščica (Ident. št. 4121), Iščica (Ident. št. 8075), Pot spominov in tovarištva (Ident. št. 8076), Ljubljana Vič – doba (Ident. št. 8737) in Ljubljana Vič – veliki jesen 1 (Ident. št. 8713).

Nameravani poseg se delno nahaja na erozijskem in nestabilnem območju (prečkanje Golovca na obeh straneh pobočij nad Bizoviškim potokom). Na območju nameravanega posega se nahajajo naslednje enote kulturne dediščine: Ljubljana – Arheološko najdišče Dolgi most (EŠD 9506), Ljubljana – Arheološko najdišče ob Tržaški cesti (EŠD 18810), Ljubljana – Pot POT (EŠD 1116), Ljubljana – Kulturna krajina Ljubljansko barje (EŠD 11819), Podpeč – Arheološko najdišče lžica (EŠD 11469), Podpeč – Arheološko najdišče Ljubljana (EŠD 11420), Ljubljana – Drevak na Rudniku (EŠD 11741), Ljubljana – Arheološko območje Ljubljansko barje (EŠD 9368).

Pridobljena mnenja

Organ, ki vodi postopek, mora v skladu s 139. členom ZUP med postopkom ves čas ugotavljati dejansko stanje in izvajati dokaze o vseh dejstvih pomembnih za izdajo odločbe, tudi o tistih, ki v postopku še niso bila navedena. Skladno s tretjim odstavkom 33. člena ZUP, kjer je določeno, da organ, ki vodi postopek, lahko zaprosi drug organ za pojasnila in podatke, potrebne za ugotovitev dejstev, pomembnih za izdajo odločbe, je ministrstvo za mnenje v tem predhodnem postopku, glede na lokacijo ter značilnosti nameravanega posega zaprosilo:

- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana;
- Direkcijo Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana;
- Zavod za gozdove Slovenije, Večna pot 2, 1001 Ljubljana;
- Zavod za varstvo kulturne dediščine, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana;
- Zavod za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana – Šmartno.

Ministrstvo je dne 23. 12. 2022 prejelo mnenje št. 351-10/2022/4 z dne 22. 12. 2022 od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorata za kmetijstvo, Sektorja za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju MKGP – kmetijstvo). MKGP – kmetijstvo v mnenju navaja, da je v postopku že izdalo soglasje, št. 351-10/2022/2 z dne 18. 2. 2022, in sicer k projektni dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja (DGD) za projekt: Prenosni plinovod R51C Kozarje– Vevče, št. projekta PR51CKV-B114/169, december 2021, ker je bilo v DGD zagotovljeno ustrezno varstvo kmetijskih zemljišč skladno z zakonodajo, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč. Po pregledu gradiva MKGP – kmetijstvo ugotavlja, da vsebuje določbe, ki ob doslednem izvajanju projekta, v celoti zagotavljajo varstvo kmetijskih zemljišč skladno z zakonodajo, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč, zato meni, da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje

Ministrstvo je dne 28. 12. 2022 prejelo mnenje št. 420-239/2010-8 z dne 22. 12. 2022 od Zavoda za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana – Šmartno (v nadaljevanju ZZRS). ZZRS v mnenju meni, da bo imela gradnja plinovoda neposreden negativen vpliv na populacije rib in njihove habitate, v kolikor bo prišlo do prečenja vodotokov s prekopom, in sicer se pričakujejo naslednji vplivi: vpliv posegov na drstišča v času drsti rib; kaljenje vode zaradi izvajanja del v strugi in brežinah vodotokov ali v primeru odlaganja izkopanega materiala na območje struge in brežin; izvedba obrežnih zavarovanj in posegov v dno struge v območju vodnatega dela struge vodotoka; odstranjevanje obrežne vegetacije – t.i. čiščenje zarasti (zmanjševanje površine skrivališč za ribe in osenčenosti struge); onesnaževanje vodotoka. Glede na dosedanje izkušnje z umeščanjem plinovodov v prostor in spremljajočih vodnogospodarskih ureditev ZZRS meni, da se lahko negativne vplive na ribe in ostale vodne organizme bistveno omili s pravilno izvedbo del (prečenje vodotokov z metodo podvrtavanja namesto prekopa, zasaditev brežine z domorodno vegetacijo, izvedba del izven drstne dobe rib, sonaravna izvedba obrežnih zavarovanj, itd.). ZZRS meni, da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje, saj se lahko negativne vplive ublaži s pravilno izvedbo del. ZZRS še dodaja, da je pomembno, da se v postopku planiranja posegov pridobi projektne pogoje ZZRS.

Ministrstvo je dne 6. 1. 2023 prejelo mnenje št. 3562-0177/2022-4 z dne 5. 1. 2023 od Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, Cankarjeva cesta 10, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju ZRSVN). Iz mnenja ZRSVN izhaja, da sega območje nameravanega posega (in njegov daljinski vpliv) v naslednja varovana območja: Krajinski park Ljubljansko barje (Evid. št. 4064), Naravni spomenik Ljubljanica (Evid. št. 4063), Pot spominov in tovarištva (Evid. št. 4033), posebno ohranitveno območje (v nadaljevanju POO) SI3000291 Ljubljanica - Gradaščica - Mali Graben in SI3000271 Ljubljansko barje ter posebno območje varstva (POV) SI50000014 Ljubljansko barje (Uredba o posebnih varstvenih območjih, območjih Natura 2000). Za nameravan poseg je ZRSVN izdal strokovno mnenje v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja št. 3562-0177/2022-2 z dne 25. 02. 2022. ZRSVN ugotavlja, da je projektna dokumentacija, na podlagi katere je bilo mnenje izdano (DGD št. PR51CKV-B114/169, IBE d.d., december 2021), enaka dokumentaciji, ki je posredovana kot priloga vlogi za izvedbo predhodnega postopka. V citiranem mnenju je ZRSVN ugotovil, da je izvedba plinovoda načrtovana na način, da do poseganja v območje Poti spominov in tovarištva (PST) ne bo prišlo. Za prečenje je predvideno podvrtavanje, delovni pas pa je v celoti izven območja PST. Hkrati je ZRSVN ugotovil, da izgradnja prenosnega plinovoda ni v nasprotju z varstvenim režimom zavarovanega območja KP Ljubljansko barje in NS Ljubljanica in da je nameravan poseg načrtovan na način, da ne bo imel bistvenega vpliva na varstvene cilje zavarovanega območja. Gradnja je na območju zavarovanega območja načrtovana v varovalnem pasu avtoceste, podlaga za gradnjo pa je Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče, ki je bila potrjena v postopku presoje sprejemljivosti posega. Pri poteku trase preko Naravnega spomenika Ljubljanica, je predvideno podvrtavanje, tako, da do posegov v naravni spomenik ne bo prišlo. Projektna dokumentacija je izdelana skladno z Uredbo o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče, ki je upoštevala vse naravovarstvene usmeritve podane v naravovarstvenih smernicah ob pripravi državnega prostorskega načrta in omilitvene ukrepe iz okoljskega poročila, podane za zmanjšanje vpliva posega na naravo na sprejemljiv nivo. V dokumentaciji so vsi omilitveni ukrepi za zmanjševanje vpliva posega že opredeljeni oz. je ta pripravljena upoštevajoč le-te. ZRSVN je ocenil, da nameravan poseg, kot je opredeljen v projektni dokumentaciji na podlagi katere je bilo mnenje izdano, ne bo imel bistvenega vpliva na varstvene cilje zgoraj navedenih posebnih varstvenih območij in na njihovo celovitost ter povezanost. ZRSVN ocenjuje, da izvedba nameravanega posega, kot je opredeljena v predloženi dokumentaciji, ne bo v nasprotju z varstvenimi režimi in cilji zavarovanih območij, hkrati pa ne bo negativno vplivala na ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov navedenih posebnih varstvenih območij. Skladno z navedenim ZRSVN, na podlagi 6. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, meni, da za nameravani poseg presoje vplivov na okolje ni treba izvesti.

Iz mnenja ZRSVN nadalje izhaja, da se lokacija nameravanega posega nahaja na naslednjih naravnih vrednotah: Ljubljana (Ident. št. 167), Horjulka (Ident. št. 4082), Gradaščica (Ident. št. 4121), Iščica (Ident. št. 8075), Pot spominov in tovarištva (Ident. št. 8076). Za vse vodotoke na trasi plinovoda, ki so določeni za naravne vrednote je predvideno podvrtavanje in zato posegi v struge vodotokov, kot njihovo obrežno vegetacijo niso predvideni. Prav tako je podvrtavanje predvideno za prečenje PST, delovni pas plinovoda pa je v celoti izven območja PST, tako, da do posegov v PST in v drevesa ob njej ne bo prišlo. Glede na zgoraj navedeno ZRSVN meni, da izgradnja prenosnega plinovoda ne bo vplivala na lastnosti naravnih vrednot. Z upoštevanjem ukrepov za zmanjšanje vpliva na varovana območja, ki so v predloženi dokumentaciji že povzeti (izhajajo iz naravovarstvenih smernic in okoljskega poročila v fazi priprave DPN), bo zagotovljeno tudi ohranjanje lastnosti ekološko pomembnega območja Ljubljana – Gradaščica – Mali Graben (koda: 94100) in Ljubljansko barje (koda: 31400).

ZRSVN ocenjuje, da izvedba nameravanega posega, kot je opredeljen v predloženi dokumentaciji, verjetno ne bo pomembno vplivala na ugodno stanje naravnih vrednot ter biotsko raznovrstnost območja, zato meni, da presoje vplivov na okolje ni treba izvesti.

Ministrstvo je dne 9. 1. 2023 prejelo mnenje št. 35019-71/2022-2 z dne 5. 1. 2023 od Direkcije Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje (v nadaljevanju DRSV). DRSV se v mnenju sklicuje na 2. člen Uredbe o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče, iz katerega izhaja, da postopek presoje vplivov na okolje v postopku priprave državnega prostorskega načrta ni bil izveden, ker niso bili načrtovani posegi v okolje, za katere je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja treba izvesti presojo vplivov na okolje, vendar mora nosilec nameravanega posega pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti sklep pristojnega ministrstva, ali je za nameravani poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. DRSV nadalje navaja, da vzporedno s predhodnim postopkom poteka na DRSV tudi postopek izdaje mnenja o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda. V predmetni zadevi je ugotovljeno, da obravnavani prenosni plinovod poseže na vodna in priobalna zemljišča voda 1. reda (Ljubljana) in voda 2. reda (Horjulka, Potok iz Dolgih njiv, Potok skozi Žeje, Mali graben, Iščica, Lahov graben, Krakovski graben, Malenca in več neimenovanih vodotokov) in sicer je takšnih posegov oziroma prečkanj triindvajset. Vse večje vodotoke bo plinovod prečkal s podvrtavanjem in sicer trinajstkrat, v desetih primerih, (gre za manjše vodotoke, jarke) pa s prekopom. Prečkanja so načrtovana na način, da bo poseg na vodna in priobalna zemljišča čim manjši oz. v primerih prečkanj s prekopom so predvidena zavarovanja lokacije prečkanja, kar bo zagotovilo stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, na način, ki ne bo bistveno vplival na vodni režim in stanje voda. Daljših vzporednih vodenj plinovoda ob vodotokih ni načrtovanih, krajši odsek je le ob Ljubljani na območju ob MRP Dobrunje, kjer pa posegov na vodna zemljišča ni, prav tako so zagotovljeni ustrezni odmiki in dodatno zavarovanje plinovoda na območju prečkanja območja načrtovanega visokovodnega nasipa (ni predmet DGD). Trasa predmetnega plinovoda večkrat poseže tudi na poplavna območja in sicer na območja vseh razredov poplavne nevarnosti. Zaradi navedenega je bila izdelana strokovna podlaga »Prenosni plinovod R51C Kozarje-Vevče, Študija hidrološko hidravlične analize v postopku načrtovanja gospodarske javne infrastrukture«, št. elaborata 178 in I17/16, izdelovalcev DHD d.o.o., Maribor in IZVO-R d.o.o., Ljubljana, v juniju 2018. Strokovna podlaga je bila s strani DRSV pregledana in potrjena ter podatki vneseni v vodni kataster. V študiji so podani pogoji gradnje plinovoda na poplavnem območju, podane so tudi potrebne kote platojev (MRP Kozarje, MRP Dobrunje). MRP Kozarje je v obstoječem stanju na območju razreda preostale poplavne nevarnosti, ob robu območja razreda srednje poplavne nevarnosti, zaradi česar je kota tlaka načrtovanega objekta predvidena na varni koti (303,00 m n.v.). MRP Dobrunje se nahaja na območju srednjega razreda poplavne nevarnosti, zaradi česar je predvidena izvedba platoja višine ca. 1,5 m, kota postaje pa znaša 275,5 m n.v.. Objekt BS 1 je predviden izven območja poplavne nevarnosti. Iz dokumentacije izhaja, da ob upoštevanju ukrepov, ni pričakovati bistvenega vpliva na vodni režim oz. poplavno varnost območja. Prav tako iz dokumentacije izhaja, da so rešitve usklajene z načrtovanimi ureditvami za zagotavljanje poplavne varnosti JZ dela Ljubljane in naselij v občini Dobrova – Polhov Gradec – etapa 1A,

DGD, št. projekta H34-FR/15, IZVO-R d.o.o., Ljubljana, ki se načrtujejo na podlagi veljavne Uredbe o državnem prostorskem načrtu za zagotavljanje poplavne varnosti jugozahodnega dela Ljubljane in naselij v občini Dobrova – Polhov Gradec, saj trasa predmetnega plinovoda poteka prek območja, kjer je načrtovana izvedba protipoplavnih ukrepov. Iz dokumentacije izhaja, da bodo po končani gradnji viški zemeljskega materiala odpeljani na ustrezno deponijo in na prizadetih zemljiščih vzpostavljeno obstoječe stanje. Zahteve iz navedene hidrološko hidravlične analize so prenesene v DGD. Trasa predmetnega plinovoda delno poseže na širše vodovarstveno območje (VVO III), ki je varovano z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ljubljanskega barja in okolice Ljubljane. Zaradi navedenega je bila izdelana Analiza tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode za gradnjo prenosnega plinovoda R51C Kozarje – Vevče, št. 203716-ap, E-NET OKOLJE d.o.o., Ljubljana, 12.9.2016, po reviziji 25.8.2017, iz katere izhajajo poleg ostalega tudi potrebni ukrepi v času gradnje objekta in ukrepi v času obratovanja objekta, ki so preneseni tudi v DGD. Trasa plinovoda na odseku preko Golovca, na podlagi opozorilne karte erozije, poseže tudi na erozijsko območje z zahtevnimi zaščitnimi ukrepi. V sklopu DGD je bilo izdelano tudi Geološko geotehnično poročilo o pogojih gradnje prenosnega plinovoda R51C Kozarje – Vevče, št. 0491-MK/2021, GeoTrias, d.o.o, Ljubljana, 23.10.2021, v katerem je načrtovani poseg presojan iz tega vidika in podani pogoji gradnje.

Glede na navedeno DRSV meni, da bi nameravani poseg sicer lahko imel pomembne vplive na vode oz. okolje, predvsem na poplavno varnost oz. vodni režim in tudi stanje voda, vendar so v navedeni dokumentaciji in elaboratih bili analizirani in ocenjeni vplivi ter podani ukrepi, ki so pri načrtovanju upoštevani, zato DRSV ugotavlja, da iz vidika upravljanja z vodami ni treba izvesti presojo vplivov na okolje, saj so bili le-ti presojeni že skozi hidrološko hidravlično analizo oziroma druge strokovne podlage, ki so sestavni del DGD.

Ministrstvo je dne 10. 1. 2023 prejelo mnenje od Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana št. 350-23/2018-13 z dne 9. 1. 2023 s priložo: Mnenjem o tem, ali je s stališča varovanja zdravja ljudi za nameravani poseg: prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče treba izvesti presojo vplivov na okolje, ki ga je pod št. 350-68/2022-2 (256) dne 9. 1. 2023 pripravil Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za zdravstveno ekologijo, Trubarjeva cesta 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju NIJZ). NIJZ na podlagi podatkov o značilnosti posega, lokaciji posega v okolje in vrst in značilnosti možnih učinkov ocenjuje, da za nameravani poseg z vidika vplivov na zdravje ljudi ni treba izvesti presoje vplivov na okolje. Ob tem je NIJZ navedel pogoj, da morajo biti omilitveni ukrepi, ki so v okoljskem poročilu navedeni za čas gradnje in čas obratovanja, preneseni v izrek okoljevarstvenega soglasja. V primeru, da omilitvenih ukrepov iz okoljskega poročila na način kot je opisan zgoraj, ni možno prenesti v okoljevarstveno soglasje, je z vidika vplivov na zdravje ljudi za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje. Iz mnenja še izhaja, da so v okoljskem poročilu izčrpno navedeni omilitveni ukrepi s področja varstva zraka, varovanja okolja pred hrupom, varovanja podzemnih voda na vodovarstvenem območju in s tem posredno varno oskrbo s pitno vodo, zagotavljanja kakovosti bivanja, zdravstvene varnosti prebivalstva. Rezultati preveritve pričakovanih vplivov na okolje, ki jih bo glede na značilnosti posega v okolje, lokacijo posega v okolje in vrste in značilnosti možnih učinkov, povzročila izvedba nameravanega posega in imajo lahko vpliv na zdravje in počutje ljudi, so pokazali, da spremembe posameznih sestavin okolja (kakovost zunanjega zraka, obremenjenost okolja s hrupom, kakovost površinskih in podzemnih voda, oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki) ne bodo tolikšne, da verjetno pomembnih vplivov na zdravje ljudi ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ki so navedeni v okoljskem poročilu, NIJZ ne pričakuje.

Ministrstvo je dne 17. 1. 2023 prejelo mnenje št. 35431-367/2022-2550-8 z dne 12. 1. 2023 od Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Služba za kulturo, Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS). ZVKDS po pregledu dokumentacije ugotavlja, da bo nameravani poseg tangiral večje število enot kulturne dediščine, in sicer: kulturni spomenik EŠD 11420 Podpeč – Arheološko najdišče Ljubljanica, EŠD 1116 Ljubljana – Pot POT

in enote registrirane kulturne dediščine EŠD 9368 Ljubljana – Arheološko območje Ljubljansko barje, EŠD 9506 Ljubljana – Arheološko najdišče Dolgi most, EŠD 18810 Ljubljana – Arheološko najdišče ob Tržaški cesti, EŠD 11741 Ljubljana – Drevak na Rudniku, EŠD 11469 Ljubljana – Arheološko najdišče Izica, EŠD 11819 Ljubljana – Kulturna krajina Ljubljansko barje (varstveni režim za spomenik ali dediščino je določen v aktu o razglasitvi oz. prostorskem aktu), vendar ZVKDS meni, da izvedba presoje vplivov na okolje ter pridobitev okoljevarstvenega soglasja zaradi varstva kulturne dediščine ni potrebna. Iz mnenja nadalje izhaja, da je ZVKDS za nameravani poseg izdal kulturnovarstveno mnenje z dne 16. 2. 2022. ZVKDS še izpostavlja, da je nosilec nameravanega posega dolžan upoštevati v njem določene pogoje (predvsem glede varstva arheoloških ostalin; potrebno bo zagotoviti arheološke raziskave ob gradnji, površinski in podpovršinski terenski pregled, geofizikalni pregled in podpovršinski terenski pregled s strojnimi testnimi jarki, odvisno od lokacije predvidenega poteka plinovoda). Zaradi priprave strokovnega konservatorskega nadzora je nosilec nameravanega poseg (oz. izvajalec) o točnem datumu zemeljskih del dolžan pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS sedem dni pred samim pričetkom del. Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata nosilec nameravanega posega in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26.člena ZVKD-1).

Ministrstvo je dne 19. 1. 2023 prav tako prejelo mnenje št. 3407-67/2022-5 z dne 19. 1. 2023 od Zavoda za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju ZGS). Iz mnenja ZGS izhaja, da je pooblaščen projektant IBE, d.d., svetovanje projektiranje in inženiring, ki zastopa nosilca nameravanega posega na ZGS, dne 15. 2. 2022, podal vlogo za izdajo mnenja za gradnjo prenosnega plinovoda R51C Kozarje – Vevče, na podlagi projektne dokumentacije (DGD) št. PR51CKV-B114/169, ki jo je izdelal projektant IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova ulica 2, 1000 Ljubljana, december 2021. Pri pregledu projektne dokumentacije je bilo ugotovljeno, da so bile smernice in pogoji za poseganje v gozdni prostor, ki jih je ZGS izdal v postopku sprejemanja Državnega prostorskega načrta, ustrezno upoštevani v poglavjih: Tehnični opis – splošni del, v poglavju 2.12 Plinovod v območju gozdov in Tehnični opis – krajinska arhitektura (sanacija gozdnih površin). Na podlagi navedenega je ZGS izdal mnenje št. 3407-67/2022-2 z dne 2. 3. 2022, da je nameravana gradnja plinovoda sprejemljiva.

Načrtovani prenosni plinovod v delu trase prečka območje gozdov. Največji poseg v gozd je načrtovan na Golovcu in Dobrunjskem hribu, kjer trasa poteka večinoma v gozdu. Plinovod prečka tudi rob gozdnega otoka - gozda s posebnim namenom (Kozarška gmajna), ki je bil razglašen z Odlokom o razglasitvi gozdov s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 60/10, 64/10, 48/15, 138/20). V gozdnem otoku krčitev gozda ni predvidena, ker bo gozd podvrtan.

Gozdovi na območju trase daljnovoda se urejajo z Gozdnogospodarskim načrtom Gozdnogospodarske enote Ljubljana (2015-2024) in imajo določene ekološke, socialne in proizvodne funkcije s prvo in drugo stopnjo poudarjenosti. Na trasi plinovoda so v gozdnih prisotne naslednje funkcije gozda s poudarjenostjo na prvi stopnji: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, klimatska, estetska, higiensko-zdravstvena, lesno-proizvodna in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin. Varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom, ki so bili razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdnih in gozdnih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20), na trasi plinovoda ni. Ob upoštevanju meril Priloge 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (ZGS ugotavlja, da bo prenosni plinovod, predvsem v času izgradnje, ko bo prizadeta oz. izkrčena večja gozdna površina (pribl. 5,51 ha), imel pomemben vpliv na gozd na območju Golovca in Dobrunjskega hriba. Gre za razmeroma velik poseg v sklenjeno gozdno površino, ki deloma poteka po grebenu hriba. Pričakuje se lahko vplive na naslednje funkcije gozda: klimatsko (ustvarjanje novega koridorja v gozdu, povečana možnost vetroloma), hig.-zdravstveno (povečan hrup zaradi nove preseke gozda), rekreacijsko (prekinitev sprehajalnih in kolesarskih poti), pridobivanje drugih lesnih proizvodov (začasno onemogočeno oz. oteženo nabiranje borovnic),

lesno proizvodno (prekinitev gozdnih vlak, omejeno gospodarjenje v območju plinovoda v času gradnje). Vpliv nameravanega posega med delovanjem bo, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, manjši kot med samo gradnjo, saj bo trajno izkrčenega manj gozda (pribl. 3,11 ha). Ob tem je potrebno upoštevati še skupni učinek že odobrenih posegov. Gozdovi na območju Golovca in Dobrunjskega hriba bodo prizadeti predvsem zaradi gradnje dveh velikih infrastrukturnih objektov – na vzhodni strani plinovoda je načrtovan še daljnovod DV 2x110 kV RTP Polje - RTP Vič. Koridorja obeh vodov le v manjšem delu potekata vzporedno oz. sta združena, kar povečuje negativne vplive na gozd. ZGS ocenjuje, da bo izvedba nameravanega posega imela pomemben vpliv na gozdove predvsem v času izgradnje plinovoda. Vpliv nameravanega posega med delovanjem bo, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, manjši, saj bo trajno prizadeta manjša površina gozdov. Za nameravani poseg bi bilo potrebno po mnenju ZGS izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje

Ministrstvo je prejela mnenja z dopisom št. 35431-367/2022-2550-20 z dne 26. 1. 2023 posredovalo nosilcu nameravanega posega in ga pozvalo, da se opredeli do mnenja Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana št. 350-23/2018-13 z dne 9. 1. 2023 oz. NIJZ in mnenja ZGS št. 3407-67/2022-5 z dne 19. 1. 2023.

Nosilec nameravanega posega je na poziv odgovoril z dopisom št. TG z dne 6. 2. 2023 z naslovom: "Upravna zadeva št. 35431-367/2022-2550 – Opredelitev do Poziva k predložitvi dokazov v predhodnem postopku za poseg: prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče, št.: 35431-367/2022-2550-20 z dne 26. 1. 2023", kateremu je priložil:

- Tehnični opis - gradbeni del (PR51CKV5V1001B);
- Mnenje k predlogu Državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče – področje gozdarstva, ki ga je pod št.: 3401-18/2017/7 z dne 9. 10. 2018 izdalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za področje gozdarstva,
- Mnenje k predlogu DPN za prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče, ki ga je pod št. 3407-374/2010-3 z dne 3. 10. 2018 izdal ZGS.

V zvezi z mnenjem Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana št. 350-23/2018-13 z dne 9. 1. 2023 oz. NIJZ je nosilec nameravanega posega podal pojasnilo, da se okoljevarstveno soglasje pridobi na osnovi presoje vplivov na okolje, za katero NIJZ meni, da je z vidika vplivov na zdravje ljudi ni treba izvesti, ker zadoščajo omilitveni ukrepi za čas gradnje in čas obratovanja, ki so navedeni v Okoljskem poročilu. Omilitveni ukrepi za čas gradnje so povzeti v dokumentaciji DGD v Tehničnem opisu - gradbeni del (PR51CKV5V1001, december 2021), ki je bila priložena vlogi za predhodni postopek. V dokumentacijo DGD, in sicer Tehnični opis - gradbeni del (PR51CKV5V1001B) so bili dodani tudi ukrepi med obratovanjem. Glede na podano mnenje NIJZ nosilec nameravanega posega meni, da je ustrezno, če se omilitveni ukrepi za varstvo zdravja ljudi med gradnjo in med obratovanjem iz Okoljskega poročila in ocen obremenjenosti okolja s hrupom za MRP Kozarje in MRP Dobrunje, ki so povzeti v DGD dokumentaciji, zapišejo v izrek gradbenega dovoljenja.

Nosilec nameravanega posega je nadalje, v povezavi z mnenjem ZGS št. 3407-67/2022-5 z dne 19. 1. 2023, in sicer njegovo navedbo, da, bo nameravani poseg imel pomemben vpliv na gozd na območju Golovca in Dobrunjskega hriba, podal pojasnilo, da so bili v postopku sprejemanja državnega prostorskega načrta vplivi posega presojeni dvakrat: najprej na stopnji koridorja v študiji variant za katero je bila strokovna podlaga Okoljsko poročilo (rev. A, januar 2015). V okoljskem poročilu in posledično študiji variant so bili podani omilitveni ukrepi – usmeritve za umeščanje plinovodne trase v koridor. V fazi priprave osnutka državnega prostorskega načrta je bila presojana še plinovodna trasa z delovnim pasom (Okoljsko poročilo, rev. D, junij 2018) in podani so bili podrobnejši omilitveni ukrepi. Na osnovi celovite presoje vplivov na okolje je bila izdana Odločba o sprejemljivosti vplivov na okolje, št. 35409-263/210-MOP/33 z dne 6. 12. 2018. Odločba je bila izdana na podlagi mnenj pristojnih mnenjedajalcev, tudi na podlagi mnenja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za področje gozdarstva št. 3401-18/2017/7 z

dne 9. 10. 2018 in mnenja ZGS št. 3407-374/2010-3 z dne 3. 10. 2018. V Mnenju ZGS št. 3407-374/2010-3 z dne 3. 10. 2018) je zapisano, da Okoljsko poročilo za prenosni plinovod R51C Kozarje-Vevče v poglavju 3.10 Gozd in Uredba za prenosni plinovod R51C Kozarje-Vevče v 52. členu primerno upoštevata smernice in projektne pogoje ZGS. Zaradi izgradnje plinovoda ni pričakovati bistveno negativnega vpliva, zato ZGS meni, da so z vidika gozdarstva in lovstva vplivi izvedbe državnega prostorskega načrta na okolje sprejemljivi ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Enako ugotavlja tudi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za področje gozdarstva v mnenju št. 3401-18/2017/7 z dne 9. 10. 2018.

V Okoljskem poročilu (Okoljsko poročilo rev. D, junij 2018) so bili vplivi med gradnjo, kot tudi med obratovanjem ocenjeni kot nebitveni z omilitvenimi ukrepi (C). Omilitveni ukrepi v Okoljskem poročilu so bili navedeni v točki 3.10.4. Omilitveni ukrepi med gradnjo obsegajo ukrepe s področij: izvedbe posega (podvrtavanje gozda s posebnim namenom, selektivna sečnja, prevoznost gozdnih prometnic, označitev drevja za posek in izvedbe sečnje), obdobja izvajanja posega (izven paritve in vzgoje mladičev, omejitev hrupnih del), načina ravnanja s tlemi, preprečevanja razširjanja invazivnih rastlin, sanacije poškodb na gozdnem drevju in gozdnih prometnicah, načina zasaditve delovnega pasu po končani gradnji. Omilitveni ukrepi med obratovanjem obsegajo ukrepe glede dostopa in gozdnih prometnic, časovne umestitve vzdrževalnih del, širine preseke, neizvajanja preseke v podvrtanem gozdu s posebnim namenom, načina vzdrževanja preseke in varstva pred požarom.

Navedeni omilitveni ukrepi so povzeti v Uredbi o državnem prostorskem načrtu in v celoti upoštevani v dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja (DGD).

Na DGD dokumentacijo št. PR51CKV-B114/169, december 2021, je ZGS izdal pozitivno mnenje št. 3407-67/2022-3 dne 2. 3. 2022.

Gradbeni zakon v povezavi z Zakonom o gozdovih določa, da je za nameravano gradnjo v gozdu in gozdnem prostoru treba k projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja pridobiti mnenje pristojnega mnenjedajalca, pred začetkom izdelovanja projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja se lahko pridobi projektne pogoje. Kadar mnenjedajalec že na podlagi zahteve za izdajo projektnih pogojev ugotovi, da je poseg sprejemljiv in da projektni pogoji niso potrebni, se vloga za izdajo projektnih pogojev šteje kot vloga za izdajo mnenja in se izda mnenje. Pozitivnega mnenja ni mogoče izdati, kadar je mogoče pričakovati, da bodo vplivi posega v prostor bistveno ogrozili funkcije gozdov.

K izdelavi Državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče je ZGS izdal smernice št. 3407-374/2010, z dne 30. 11. 2010 in mnenje št. 3407-374/2010-3 z dne 3. 10. 2018 z nekaterimi dodatnimi pogoji. Smernice in pogoji so bili pri pripravi projektne dokumentacije ustrezno upoštevani. Ob upoštevanju navedenih pogojev, ki so zajeti v projektni dokumentaciji, Tehničnem opisu – splošni del, v poglavju 2.12 Plinovod v območju gozdov in v Tehničnem opisu – krajinska arhitektura (sanacija gozdnih površin) ni mogoče pričakovati, da bi se razmere za gospodarjenje z gozdovi bistveno poslabšale ali da bi bile funkcije gozda ogrožene, zato je ZGS izdal mnenje, da je nameravana gradnja sprejemljiva.

Iz pojasnil nosilca nameravanega posega nadalje izhaja, da se je pri umeščanju trase in delovnega pasu v gozdnem prostoru od vsega začetka stremelo k zmanjšanju vplivov na gozd in gozdne funkcije ob upoštevanju vidikov za varno izvedbo plinovoda. Trasa se je prilagajala reliefu in je vodena po erozijsko manj problematičnem terenu (greben, padnica), delovni pas je v gozdu zožan na najmanjšo možno mero, ki še omogoča varno izvedbo, potek trase za zmanjšanje poseka sovпада z rekreacijskimi potmi, med gradnjo so predvideni začasni obvodi in prevezave rekreacijskih poti za zmanjšanje rekreacijske funkcije. Trasa se lomi, tako da ni daljših ravnih presekov, ki bi izrazilo povečanje verjetnosti vetroloma in razširjanja hrupa.

Vsem vplivom med gradnjo se ni mogoče v celoti izogniti, vendar bodo vsaj nekateri med njimi časovno dokaj omejeni. Gradnja bo tudi v gozdu potekala po odsekih, kar pomeni, da bo omejitev gospodarjenja v gozdu začasne narave, začasno bo onemogočeno oz. oteženo nabiranje borovnic, posamezne vlake bodo začasno prekinjene, medtem ko bodo morale biti gozdne prometnice ves čas prevozne. Združevanje infrastrukturnih koridorjev v načelu predstavlja gospodarnejšo rabo s prostorom in večinoma tudi manjše vplive na okolje, vendar pa žal ni vedno

primerno za vse vrste infrastrukture in v vseh prostorskih pogojih. Združevanje plinovodnega in daljnovodnega koridorja oz. potek plinovoda ob visokonapetostnem daljnovodu na daljšem odseku ni primeren iz razlogov, ki so varnostne narave:

prenosni plinovod je električni prevodnik (izdelan iz jeklenih cevi) in deluje kot vzporedni vodnik v primeru vzporednega poteka daljnovoda in plinovoda. Če sta vodena vzporedno na daljšem odseku, prihaja do induciranih napetosti v plinovodni cevi. Zaradi izmenične komponente inducirane napetosti z obratno polariteto, kot jo ima katodna zaščita, lahko pride do napetostne korozije - zmanjševanja debeline stene plinovodne cevi - poškodbe plinovodne cevi in posledično puščanja prenosnega plinovoda. Ob okvari daljnovoda lahko indukcijski vpliv daljnovoda na plinovod povzroči, da plinovod prejme inducirano napetost, ki je še višja (časovno daljše obdobje do delovanja zaščite na daljnovodu ter višje napetosti) kot v primeru normalnega delovanja, in je lahko za tistega, ki se dotakne plinovodne instalacije (npr. ob vzdrževalnih delih), življenjsko nevarna.

Nosilec nameravanega posega je dodatno še pojasnil, da daljnovodna trasa na krajših razdaljah lahko prečka višinsko zelo neenakomeren relief (prečenje dolin ali grap), medtem ko se mora potek plinovodne trase prilagajati reliefu (potek po padnici pobočja ali grebenu, potek vzporedno s pobočjem na erozijsko ogroženem oz. plazljivem terenu zaradi ogrožanja varnosti plinovoda ni primeren – tak teren se pojavlja na Golovcu in Dobrunjskem hribu, zato tudi ni bil bilo možno upoštevati predloga poteka plinovoda ob AC do tunela Golovec iz smernic ZGS za državni prostorski načrt).

Glede na dejstvo, da je bil prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče že presojan s stališča vplivov na okolje in so bili določeni omilitveni ukrepi, na osnovi katerih je ZGS izdal dve pozitivni mnenji: v postopku priprave državnega prostorskega načrta in na DGD dokumentacijo, nosilec nameravanega posega meni, da so vplivi na gozd in gozdne funkcije ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ki so predvideni v projektni dokumentaciji DGD in povzeti po Okoljskem poročilu, nebitveni tako med gradnjo kot med obratovanjem in kot taki sprejemljivi. Izvedba presoje vplivov na okolje po mnenju nosilca nameravanega posega ni potrebna.

Okoljske značilnosti obstoječega stanja in nameravanega posega

Emisije hrupa

Največji del plinovoda poteka po IV. območju varstva pred hrupom. Del plinovoda pa poteka po območjih III. stopnje varstva pred hrupom, kjer v dnevnem času, v katerem bodo potekala gradbena dela na gradbiščih, mejna vrednost za vir hrupa, glede na določila Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2), znaša 58 dBA, kritična vrednost kazalca hrupa L_{dn} (dnevna raven) za območje pa znaša 69 dBA. Na nekaj mestih se potek plinovoda približa delom naselja, ki so uvrščena med območja z II. stopnjo varstva pred hrupom, za katera velja mejna vrednost za vir hrupa (dnevna raven) 52 dBA, kritična vrednost kazalca hrupa L_{dn} (dnevna raven) za območje pa ne sme presežati 63 dBA.

V času gradnje (skupno 18 mesecev) bodo v dnevnem času (med 6. in 18. uro) med delovnim tednom nastajale emisije hrupa gradbenih strojev in tovornega prometa ter emisije hrupa zaradi gradbenih del. Gradbišče plinovoda se bo premikalo vzdolž trase. Najdlje bosta delovali gradbišči na MRP Kozarje in MRP Dobrunje. Nosilec nameravanega posega mora upoštevati določila Pravilnika o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Uradni list RS, št. 106/02, 50/05, 49/06 in 17/11 – ZTZPUS-1). Glede na predviden obseg del in glede na to, da gre za gradnjo pretežno linijskega objekta, ki se izvaja po utečenih gradbenih postopkih po odsekih in poteka relativno hitro, bodo večje obremenitve določenih točk (npr. posameznih za hrup občutljivih objektov) na gradbeni trasi časovno omejene (samo v dnevnem času od ponedeljka do petka med 6. in 18. uro). Izven navedenega časa, ponoči ter nedeljah in praznikih se dela ne bodo izvajala. Uporabljati se morajo manj hrupni delovni stroji in motorna vozila. Najhrupnejši stroji morajo obratovati pri najnižjem možnem številu vrtljajev. Pomemben organizacijski ukrep na gradbišču je tudi disciplina, kar se v prvi vrsti nanaša na izogibanje nepotrebnim hrupnim operacijam, kot npr. obratovanje motorjev delovnih strojev v prostem teku, nepotrebno vpitje

delavcev in podobno. V primeru potrebe po izvajanju več hrupnejših procesov, se morajo le-ti izvajati ločeno oz. samostojno in ne istočasno. Prevoz za potrebe gradnje se mora do gradbišča izvajati po javnih prometnih površinah. Transportne poti se morajo v čim večji meri izogibati stanovanjskim stavbam in drugim stavbam z varovanimi prostori. Med postanki se bo v tovornih vozilih izklapljal motorje. Gradbišče bo, kjer bo to potrebno, opremljeno s protihrupnimi paneli, s čimer bo dodatno zmanjšano širjenje emisij hrupa v okolico. Vrsto in način postavitve protihrupne ograje določi strokovnjak za varstvo pred čezmernim hrupom na podlagi meritev hrupa po začetku izvajanja del.

V času obratovanja bo hrup prisoten zaradi obratovanja MRP Kozarje in MRP Dobrunje. Merilno regulacijske linije bodo na obeh postajah v zaprtem objektu. Izjemoma bo hrup prisoten ob delovanju (praznjenju) zapornega ventila na zaporni postaji BS1. MRP Kozarje je locirana na III. območju varstva pred hrupom, MRP Dobrunje in BS1 pa na IV. območju varstva pred hrupom. Izdelana je bila Ocena obremenjenosti okolja s hrupom, merilno regulacijska postaja – MRP Kozarje, št. LOM-20220051-LČ, 27. 9. 2022, ZVD Zavod za varstvo pri delu d.o.o., Pot k izviri 6, 1260 Ljubljana – Polje, iz katere izhaja, da se ob upoštevanju vhodnih podatkov, ki so bili uporabljeni v tej oceni, ne pričakujejo preseganja mejnih vrednosti kazalcev hrupa (L_{dan} , $L_{večer}$, $L_{noč}$, L_{dvn}) pred objekti z varovanimi prostori zaradi obratovanja MRP Kozarje. Mesto ocenjevanja se nanaša na najbolj izpostavljen objekt z varovanimi prostori (Razori 16) v okolici MRP Kozarje Z. Prav tako je bila izdelana Ocena obremenjenosti okolja s hrupom, merilno regulacijska postaja – MRP Dobrunje, št. LOM-20220051/1-LČ, 27. 9. 2022, ZVD Zavod za varstvo pri delu d.o.o., Pot k izviri 6, 1260 Ljubljana – Polje, iz katere izhaja, da se ob upoštevanju vhodnih podatkov, ki so bili uporabljeni v tej oceni, ne pričakujejo preseganja mejnih vrednosti kazalcev hrupa zaradi obratovanja MRP Dobrunje. Mesto ocenjevanja se nanaša na najbolj izpostavljen objekt z varovanimi prostori (Papirniška pot 9 in 11) v okolici MRP Dobrunje.

Ministrstvo, glede na vse navedeno, ocenjuje tovrstni vpliv na okolje v času gradnje in obratovanja nameravanega posega kot manj pomemben.

Emisije snovi v zrak in emisije toplogrednih plinov

Pri nameravanem posegu bodo v času izvajanja gradbenih del nastajale emisije onesnaževal v zrak in emisije toplogrednih plinov, ki bodo posledica izpušnih plinov gradbene mehanizacije in tovornih vozil za dovoze in odvoze z gradbišča. Prisotne bodo tudi emisije prahu, ki bodo izrazitejšje v suhem in vetrovnem vremenu. Za čas gradnje je treba izvajati zakonodajne ukrepe oz. upoštevati določila Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč (Uradni list RS, št. 21/11) za zmanjšanje tovrstnih vplivov. Uporabljati se morajo tehnično brezhibna vozila in stroji. Tovor se mora na vozila naložiti tako, da ne onesnažuje okolja, sipki tovor se mora prekriti. Z nalaganjem in razlaganjem tovora ni dopustno onesnaževati ceste. V sušnem in vetrovnem vremenu je treba vlažiti prevozne in gradbene površine. Sipki material se mora skladiščiti proč od stanovanjskih območij ter se v sušnem in vetrovnem vremenu vlažiti in prekrivati. Prometne površine na gradbišču, javne prometne površine in vozila pri vožnji z gradbišča na javne prometne površine je treba redno čistiti. Glede na to, da gre za gradnjo pretežno linijskega objekta, ki se izvaja po utečenih gradbenih postopkih, po odsekih in poteka relativno hitro, bodo večje obremenitve določenih točk na gradbeni trasi časovno zelo omejene. Zaradi izvajanja gradnje ni pričakovati pomembnejšega poslabšanja kakovosti zunanjšega zraka ob trasi plinovoda, na širšem območju pa bo vpliv zanemarljiv. Ministrstvo ocenjuje vpliv na kakovost zunanjšega zraka na območju nameravanega posega v času gradnje kot manj pomemben.

V času obratovanja nameravanega posega emisije onesnaževal v zrak ne bodo nastajale. Plinovodno omrežje kot tako samo po sebi ni vir emisij v zrak. Omrežje bo namenjeno oskrbi stanovanjskih in poslovnih objektov z zemeljskim plinom in ogrevanje objektov. Ker pri izgorevanju zemeljskega plina nastajajo manjše emisije žveplovega dioksida (SO_2), ogljikovega monoksida (CO), ogljikovega dioksida (CO_2), dušikovega oksida (NO_x) in prašnatih snovi, kot posredno pri izgorevanju trdih goriv in kurilnega olja, bo vpliv izgradnje plinovodnega omrežja za okolje pozitiven. Onesnaževanje zraka med obratovanjem je sicer moč zmanjšati s kakovostno

izvedbo opreme in naprav plinovoda, kar zmanjša obseg napak in poškodb, ki povzročijo izhajanje plina oz. plinskega kondenzata. Med obratovanjem je tudi nujno redno in kvalitetno vzdrževanje plinovodnega omrežja, objektov in naprav.

Ministrstvo ocenjuje vpliv na kakovost zunanega zraka na območju nameravanega posega v času obratovanja kot manj pomemben.

Tla in kmetijska zemljišča

Posegi bodo izvedeni na način, da se bo površina tal prizadela v čim manjši možni meri. Plasti tal se bodo zasipavale v obratnem vrstnem redu, kot so bile odkopane. Na območjih hidromorfni tal se bodo uporabljali delovni stroji in vozila s čim manjšo obtežbo na enoto stične površine s tlemi. Na območjih, kjer začasne dostopne poti potekajo prek manj nosilnih ali zamočvirjenih območij, se bo teren pod dostopnimi potmi predhodno utrdil. Utrditev dostopnih poti se bo izvedla glede na višino talne vode v času gradnje, bodisi z nasutjem nosilnega tamponskega materiala na geotekstil, bodisi s polaganjem lesenih kolov. V primeru zelo zamočvirjenih tal se bo utrditev izvedla s polaganjem geotekstila in lesenih kolov ter naknadnim gramoznim nasutjem med in nad lesenimi koli. Po končani gradnji se bo ves material za gradbiščne ceste odstranil in vzpostavilo prvotno stanje. Odkopana rodovitna prst (plodna zemlja) se bo začasno odlagala ločeno po plasteh (živica in mrtvica) na rob delovnega pasu, vse v območju gradbišča. Preprečilo se bo onesnaženje humoznega materiala, ki se odstranjuje in premešča pri odkrivanju krovni plasti tal. Kupi skladiščene prsti ne smejo biti višji od 1,5 m, po njih se ne sme voziti. Odgrnjene zemlje ni dopustno stiskati, da se ohrani njena rodovitnost. Rodovitna zemlja se mora po gradnji vrniti v ustreznem vrstnem redu. Na njivskih površinah se morajo depresije zaradi posedanja zemljine izravnati z zasutjem ustrezne prsti. Vsa plodna zemlja se mora uporabiti za sanacijo gradbiščnih površin. Odvažanje na druge lokacije izven območja projekta ni predvideno. Na vseh napravah in objektih, na katerih obstaja možnost razlivanja nevarnih snovi, se predvidijo tehnični ukrepi za preprečitev razlivanja nevarnih snovi. Po končani gradnji se morajo tla na območjih gradbišč vrniti v stanje in kakovost kot pred gradbenim posegom. S presežkom izkopanega materiala je treba ravnati v skladu s predpisi s področja ravnanja z odpadki.

Trasa plinovoda poteka v precejšnjem delu po kmetijskih površinah. Plinovod bo v celoti vkopan praviloma z nadkritjem najmanj 1,00 m, oziroma na globini, na kateri bo omogočal ohranjanje namembnost in dejavnost na tangiranih kmetijskih zemljiščih. Plinovod ni načrtovan v območju trajnih nasadov. Nad plinovodom R51C se določi pas z omejitvijo kmetijske dejavnosti širine 2,5 m od osi plinovoda na vsako stran. V tem pasu se ne smejo saditi rastline s koreninami, globljimi od 1,0 m, se ne sme obdelovati zemljišče globlje od 0,5 m in se ne smejo postavljati opore, namenjene kmetijstvu in sadjarstvu. Namembnost kmetijskih površin se zaradi gradnje plinovoda ne spreminja, razen na površinah, kjer so predvideni objekti (MRP Kozarje in zaporna postaja Ljubljana – Rudnik (BS1)). Plinovod je projektiran tako, da bo omogočen dostop na vse kmetijske površine tako med gradnjo kot tudi med obratovanjem. Kot je to že predhodno navedeno, se bo z rodovitno prstjo med gradnjo skrbno ravnalo. Na poljskih površinah se bo zgornji sloj razrahljal npr. z oranjem ali s kultivatorjem po celi širini delovnega pasu, kar bo določil nadzornik glede na dejanske razmere na licu mesta. Traviške površine se bo poleg rahljanja tudi posejalo s primerno travno deteljno mešanico. V primeru naravovarstvenih zahtev se bo travnike zasejalo s travnim drobirjem, pridobljenim na bližnjih travnikih in ne s travno deteljnimi mešanici. Odvažanje rodovitne prsti ni dovoljeno.

Trasa plinovoda R51C od km 4 + 240 do 6 + 000 poteka tudi prek območja obstoječih melioracijskih osuševalnih sistemov Jesenkova in Vnanje Gorice ter Rakova Jelša. Plinovod se bi vkopal pod jarki osuševalnih sistemov v globino, ki omogoča nemoteno delovanje osuševalnega sistema, oziroma tako, da je teme plinovodne cevi najmanj 1 m pod površino terena. Plinovod pod osuševalnimi jarki bo dodatno zaščiten proti poškodbam izolacije cevi v primeru čiščenja jarkov (npr. z betonskimi jahači poleženimi neprekinjeno eden zraven drugega). Vpliv na kmetijstvo med gradnjo se omili s časovno omejitvijo obdobja gradnje, z izvajanjem gradbenih del izven obdobja najbolj intenzivnih poljskih opravil, košnje in s prostorsko omejitvijo gradbišč. Vsem kmetijam na območju poteka prenosnega plinovoda je potrebno v času gradnje

zagotoviti normalen razvoj in delo, nemoten dostop na kmetijska zemljišča v času izgradnje in po njej. Ob izvajanju del je treba zagotoviti, da se ne bodo poškodovala sosednja zemljišča. Prav tako je med gradnjo treba ustrezno ravnati s plodno zemljo (odstranitev in deponiranje posameznih horizontov) in jo po gradnji vrniti nazaj v ustreznem vrstnem redu. Na njivskih površinah je potrebno zaradi posedanja zemljine nastale depresije izravnati z nasutjem ustrezne prsti. Treba je zagotoviti racionalno organizacijo gradbišča, da bo povzročenih kar najmanj poškodb kmetijskih zemljišč. Pri gradnji se morajo uporabljati transportna sredstva in gradbeni stroji, ki so tehnično ustrezni. Z vlaženjem transportnih in gradbenih površin v sušnem in vetrovnem vremenu je treba preprečiti emisije prahu in gradbenih materialov. Na gradbišču se brez nadzora ne sme uporabljati materialov, ki vsebujejo škodljive snovi. Med snovmi, ki so z vidika onesnaževanja posebno nevarne, so goriva, motorna in mazalna olja ter izolacijski materiali na osnovi bitumna. Treba je predvideti nujne ukrepe za odstranitev in začasno ali trajno odlaganje materialov, ki vsebujejo škodljive snovi. Tehnološke in odpadne vode iz tehnoloških objektov je potrebno zbirati v zbiralnikih. Izpuste vod iz zbiralnikov je potrebno nadzorovati v skladu z določili Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22). Globino in način polaganja plinovoda na območju kmetijskih zemljišč je treba prilagoditi na način, da se po končani izgradnji v najmanjši možni meri omejuje kmetijsko proizvodnjo. Na območju obstoječih osuševalnih sistemov se vodi plinovod globlje, poškodovana področja pa je treba po posegu vrniti v obstoječe stanje. Obstoječe namakalne sisteme v delovnem pasu je treba po končani gradnji povrniti v obstoječe stanje. Preprečiti je treba onesnaženje humoznega materiala, ki se odstranjuje in premešča v okviru odkrivanja krovnih plasti tal. Pri zemeljskih delih je treba zagotoviti, da ne bo prišlo do mešanja različnih horizontov tal in da bo odlaganje živice izvedeno strokovno (nasipi visoki največ 1,5 m, ločeno odlaganje različnih horizontov). Lokacije viškov izkopanega materiala in lokacije elementov potrebnih pri gradnji plinovoda je treba primarno umeščati na zemljišča nekmetijske rabe, če to ni mogoče pa kmetijske namenske rabe, pri čemer je treba uporabljati zemljišča, ki so po evidenci o dejanski rabi opredeljena kot zemljišča v zaraščanju oziroma manj kakovostna zemljišča nižjih bonitet. Omogočiti je treba nemoten dostop na kmetijska zemljišča v času izgradnje in po njej. Transport delovnih strojev in druge mehanizacije v času gradnje se mora izvajati izključno znotraj delovnega pasu. Po končani gradnji je treba površine znotraj delovnega pasu urediti na enak način in v enaki kvaliteti, kot so bile pred gradbenim posegom. Humusna plast na kmetijskih površinah se razrahlja, travniške površine pa se zasejejo. Lastnikom, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo in bodo zaradi gradnje izgubili kmetijska zemljišča, se sporazumno zagotovi ustrezna nadomestna zemljišča oz. izplača ustrezna odškodnina. Kmetovalcem, ki bodo zaradi omejitev pri izbiri kmetijskih kultur utrpeli ekonomsko izgubo, se le to nadomesti.

Trasa načrtovanega plinovoda poteka tudi v območju obstoječega Namakalnega sistema Bizovik – Dobrunje (ID: 466880, 466876, 466875, 466868). Načrtovani plinovod se bo prilagajal obstoječemu namakalnemu sistemu. Praviloma bo plinovod vkopan pod namakalnimi razvodi. Svetla vertikalna razdalja med plinovodno cevjo in cevjo namakalnega sistema bo vsaj 0,50 m, minimalna horizontalna razdalja pa 1 m, priporočljiva je najmanjši odmik 3 m. V projektu je predvidena globina plinovoda 2 m (nadkritje). Ker točna globina cevi namakalnega sistema ni znana, se bo globina plinovodne cevi prilagodila v času gradnje. Morebitne poškodbe namakalnih cevi med gradnjo se bodo sanirale, namakalni sistem se bo vzpostavil v funkcijo kot pred gradbenim posegom.

Kot izhaja iz predložene dokumentacije, je nosilec nameravanega posega k projektni dokumentaciji za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD), Prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče, št. projekta: PR51CKV-B114/169, december 2021, IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana, pridobil dne 18. 2. 2022 pozitivno mnenje št. 351-10/2022/2 s strani MKGP – kmetijstvo. Ministrstvo je v tem postopku prav tako pridobilo mnenje MKGP – kmetijstvo št. 351-10/2022/4 z dne 22. 12. 2022, iz katerega izhaja, da gradivo vsebuje določbe, ki ob doslednem izvajanju projekta, v celoti zagotavljajo varstvo kmetijskih

zemljišč skladno z zakonodajo, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč, zato meni, da ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje za nameravani poseg.

Gozd

Trasa plinovoda poteka v območju gozdov preko Golovca. Sanacija gozdnih površin je obdelana v načrtu s področja krajinske arhitekture. Skozi gozdni prostor bo trasa v celoti vkopana, globina vkopa pa bo taka, da bo prenesla točkovne obremenitve, ki nastajajo ob traktorskem spravilu in pri nakladanju lesa na tovorna vozila. Sečnja na skrajnem robu delovnega pasu plinovoda se bo izvedla selektivno tako, da se ohranijo srednje velika in velika drevesa. Rob preseka bo valovit ter višinsko in vodoravno razčlenjen. Vsako nepotrebno zasipavanje in odstranjevanje podrasti je prepovedano. Sečnje gozda se bo opravilo strokovno po dokazilu pristojnega predstavnika Zavoda za gozdove Slovenije. Posekano drevje in grmovnice se bo odstranilo z območja poseka in uporabilo v skladu z dogovorom z lastnikom zemljišča. Če na strmejših predelih posekanega drevja ne bo mogoče spraviti iz gozda, se bo drevje podrlo prečno na strmino ter se zaradi zaščitne in varovalne vloge pustilo v gozdu, da se tako preprečijo erozijski procesi. Na območju delovnega pasu se bodo zunaj 5-metrskega pasu na obeh straneh plinovoda do roba delovnega pasu pogozdilo vsa med gradnjo poškodovana gozdna zemljišča. Pas od 2,5 m do 5,0 m levo in desno od osi plinovoda se lahko prepusti plodonosnim rastlinskim vrstam. Novi gozdni robovi se bodo zasadili z avtohtonimi grmovnicami in nižjimi drevesnimi vrstami s široko ekološko amplitudo in veliko obnovitveno sposobnostjo. Izvedla se bo se manj gosta zasaditev, ki sestavlja vegetacijski okvir in določa mejo vzdrževanja med obratovanjem. Vegetacijski okvir se bo zapolnil s spontano zarastjo z nasemenitvijo iz okoliškega gozda (naravna sukcesija).

Trasa plinovoda od km 2 + 475 do km 2 + 540 poteka prek gozda s posebnim namenom. Plinovod se bo izvedel s podvrtanjem tako, da ne bo prišlo do vpliva na obstoječe rastje. Med obratovanjem plinovoda poseka znotraj varovalnega pasu plinovoda ni dopustna. Pri poteku trase plinovoda prek gozda z izjemno poudarjeno ekološko ali socialno vlogo od km 11 + 790 do km 12 + 300 in na območju BS1 Ljubljana Rudnik, širina preseke po končani gradnji ne sme presegati 5 m (2 × 2,5 m od osi plinovoda obojestransko), zato se bo pas od 2,5 do 5 m od osi plinovoda na vsako stran zasadil z grmovnicami, pas od 5 m do roba delovnega pasu pa z gosto zasaditvijo avtohtonega drevesnega rastja. Zaradi čimprejšnje vzpostavitve poudarjenih vlog gozda, je na območjih, kjer trasa plinovoda poteka prek gozdov s poudarjenimi vlogami, predvidena gostejša zasaditev. Pri poteku trase plinovoda R51C prek gozda z izjemno poudarjeno vlogo pridobivanja drugih gozdnih dobrin na območju Golovca in Dobrunjskega hriba od km 13 + 600 do km 14 + 650 se bo vzdolž rekreacijskih površin po končani gradnji izvedla ponovna zasaditev zeliščnega pokrova iz borovnic (*Vaccinium myrtillus*). Ponovna zasaditev se bo izvedla kot sejanje novih rastlin, presaditev obstoječih rastlin ali z vzgojo potaknjencev. Zožena poseka (2,5 m od osi plinovoda obojestransko) v gozdu s poudarjeno vlogo pridobivanja drugih gozdnih dobrin se bo vzdrževala s košnjo.

Na območju razširitve delovnega pasu zaradi izvedbe drenaže za odvajanje zaledne vode od km 12 + 790 do 12 + 860 in od km 12 + 955 do km 13 + 055 se bodo drenaže prilagodile obstoječi visokodebelni vegetaciji tako, da ne bo treba posekati dreves. V skladu z geološkim poročilom drenaže izven plinovodnega jarka ne bodo potrebne. Pobočje bo možno stabilizirati z drenažo ob plinovodni cevi v plinovodnem jarku. Začasne pešpoti v času gradnje v km od 11 + 155 do km 12 + 080 in od km 14 + 160 do km 14 + 190 se bodo prilagodile obstoječi visokodebelni vegetaciji tako, da ne bo treba posekati dreves. Čas del v gozdovih se bo prilagodil tako, da spomladi ne bo prisotnih motenj ptic pri gnezdenju, drugih živali pa pri paritvi in vzreji mladičev. Dela v gozdovih se bodo opravila od julija do decembra. Vsi posegi v gozdu se bodo izvajali in načrtovali v skladu s predpisi, ki urejajo upravljanje gozda. Po končani gradnji plinovoda se bodo začasno uporabljena kmetijska zemljišča in začasne dovozne poti na kmetijskih in gozdnih zemljiščih vrnila v stanje in kakovost kot pred gradbenim posegom, sanirale se bodo poškodbe na gozdnem drevju in gozdnih poteh ter začasni gradbeni površini, morebitna propadla drevnina se bo nadomestila, iz gozda se bo odstranil ves neuporabljeni material, omogočilo se bo nemoteno gospodarjenje z okoliškimi gozdovi.

Lastnikom se bo med gradnjo plinovoda in po njej omogočilo nemoteni dostop do kmetijskih in gozdnih zemljišč. Plinovod je projektiran v skladu z določili Uredbe o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče in dodatnimi pogoji v mnenju ZGS št. 3407-374/2010-3 z dne 3. 10. 2018:

- vsi posegi v gozdu so načrtovani tako, da so ti zmanjšani na le najnujnejši obseg: zožen delovni pas, sečnja le znotraj delovnega pasu, itd.;
- gradnja novih gozdnih poti ni predvidena. Dostop do delovišč bo le po trasi plinovoda. Vse obstoječe gozdne poti, ki bodo poškodovane med gradnjo (predvidoma le v delovnem pasu plinovoda), bodo ustrezno sanirane glede na prvotno stanje in prvotni namen (npr. gozdna cesta z utrditvijo z gramoznim tamponom debeline 50 cm in peščenim posipom, gozdne poti z gramoznim nasutjem 20 cm). Sanacija poti se bo izvajala v sodelovanju in pod nadzorom pooblaščenih delavcev ZGS;
- nad plinovodom ni obstoječih ali predvidenih kategoriziranih gozdnih cest. Širitev obstoječih prometnic v projektu ni predvideno;
- na območju gozdnih poti bo plinovodna cev ustrezno zavarovana in vgrajena tako, da bo nad njo možen transport s težko gozdno mehanizacijo (npr. s povečano globino z nadkritjem 1,35 m);
- posegi v gozd morajo biti izvedeni tako, da je povzročena minimalna škoda na gozdnem rastju in tleh. Izkopani material in morebitne šture ni dovoljeno deponirati v gozdu, ampak jih je potrebno vkopati v zasip v območju delovnega pasu, vendar izven območja plinovoda - minimalno 3,0 m od osi plinovod;
- pri poseku in spravilu lesa se mora upoštevati določila Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) in Uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 20/14):
 - a. gozdni lesni sortimenti se morajo spravljati tako, da se ne poškodujejo podmladka, drevja, gozdnih tal, gozdne vlake, poti in cest ter da se ne poslabša režim odtoka voda v večji meri, kot je to neizogibno. Takoj po končanem spravilu je treba sanirati poškodbe na podmladku in drevju ter odpraviti poškodbe na gozdnih tleh ter gozdnih vlakah, poteh, stezah in cestah ter vzpostaviti čim ugodnejši režim odtoka vode (7. člen Pravilnika);
 - b. sečišča se mora urediti takoj po poseku drevja oz. v tem primeru takoj po zaključku dela za plinovod;
 - c. v gozdu je prepovedano kuriti. Za gozdove v območju projekta so pristojne enote: za gozdove v k.o. Dobrunje: Krajevna enota Domžale, Ljubljanska cesta 27a, Domžale; za gozdove v k.o. Rudnik in k.o. Dobrova: Krajevna enota Ljubljana, Tržaška cesta 2, Ljubljana.

Pogoji izvajanja del – obveznosti nosilca nameravanega posega in izvajalca del:

- pred začetkom gradnje je treba obvesti ZGS, da drevje za krčitev označi in posek evidentira krajevno pristojni delavec,
- drevje je mogoče posekati šele po pridobitvi ustreznega dovoljenja za gradnjo,
- na trasi plinovoda se izvaja preventivno varstvo pred požarom.

Kot izhaja iz predložene dokumentacije, je nosilec nameravanega posega k projektni dokumentaciji DGD, Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče, št. projekta: 15630-02, maj 2021, PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, pridobil dne 2. 3. 2022 pozitivno mnenje št. 3407-67/2022-3 od ZGS.

Ministrstvo je v okviru predmetnega predhodnega postopka pridobilo mnenje ZGS št. 3407-67/2022-5 z dne 19. 1. 2023, iz katerega izhaja, da bo izvedba nameravanega posega imela pomemben vpliv na gozdove predvsem v času izgradnje plinovoda; da bo vpliv nameravanega posega med delovanjem, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, manjši, saj bo trajno prizadeta manjša površina gozdov ter nadalje, da bi bilo potrebno za nameravani poseg izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Ministrstvo se, na podlagi proučitve mnenja ZGS in celotne spisne dokumentacije, strinja z ugotovitvijo ZGS, da bo izvedba nameravanega posega imela pomemben vpliv na gozdove predvsem v času izgradnje plinovoda. Vpliv nameravanega posega med delovanjem bo, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, manjši, saj bo trajno prizadeta manjša površina gozdov.

Ministrstvo nadalje še ugotavlja, da je nosilec nameravanega posega v DGD vključil vse relevantne omilitvene ukrepe oz. smernice in projektne pogoje ZGS, kot tudi drugih mnenjedajalcev, podane v postopku sprejemanja državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče in vključene v Okoljsko poročilo, Prenosni plinovod R51C Kozarje - Vevče, št. projekta: PR51CKV-B114/169, elaborat št. PR51CKV1P/01D, junij 2018, IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana, ki je tudi sestavni del te vloge nosilca nameravanega posega. Da okoljsko poročilo in Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče v 52. členu primerno upoštevata smernice in projektne pogoje ZGS; da zaradi izgradnje plinovoda ni pričakovati bistveno negativnega vpliva ter da so z vidika gozdarstva in lovstva vplivi izvedbe državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče sprejemljivi ob upoštevanju omilitvenih ukrepov izhaja tudi iz mnenja ZGS št. 3407-374/2010-3 z dne 3. 10. 2018, kot tudi iz mnenja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za področje gozdarstva št. 3401-18/2017/7 z dne 9. 10. 2018. ZGS je prav tako podal pozitivno mnenje št. 3407-67/2022-3 dne 2. 3. 2022 na DGD dokumentacijo št. PR51CKV-B114/169, december 2021, katero je nosilec nameravanega posega v tem postopku še dodatno nadgradil z dodatnimi ukrepi med obratovanjem, povzetimi iz okoljskega poročila in ocen obremenjenosti okolja s hrupom za MRP Kozarje in MRP Dobrunje.

Glede skupnih učinkov nameravanega posega in načrtovanega daljnovoda DV 2x110 kV RTP Polje - RTP Vič, se ministrstvo sklicuje na podana pojasnila nosilca nameravanega posega oz. razloge, zaradi katerih združevanje plinovodnega in daljnovodnega koridorja oz. potek plinovoda ob visokonapetostnem daljnovodu na daljšem odseku ni primeren.

Glede na dejstvo, da je bil nameravani poseg že presojan s stališča vplivov na okolje in so bili določeni omilitveni ukrepi, na osnovi katerih je ZGS izdal dve pozitivni mnenji: v postopku priprave državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče in na DGD dokumentacijo, ki je bila v tem postopku dodatno dopolnjena tudi z omilitvenimi ukrepi za čas obratovanja, povzetimi iz okoljskega poročila in ocen obremenjenosti okolja s hrupom za MRP Kozarje in MRP Dobrunje, ministrstvo meni, da za nameravani poseg z vidika vplivov na gozd izvedba presoje vplivov na okolje ni potrebna.

Križanje s poplavnimi območji in z vodotoki:

V okviru gradiv za državni prostorski načrt je bila izdelana Študija hidrološko hidravlične analize v postopku načrtovanja gospodarske javne infrastrukture, št. elaborata: 178, oktober 2016, DHD d.o.o., Praprotnikova ulica 37, 2000 Maribor in IZVO-R d.o.o., Pot za Brdom 102, 1000 Ljubljana. V študiji so podani pogoji gradnje plinovoda v območju vodotokov in na poplavno ogroženih področjih. Podane so tudi potrebne kote platojev za plinovodne objekte na sami trasi plinovoda. Križanje vodotokov se praviloma izvede s prekopom na najkrajši možni razdalji, le večji vodotoki se izjemoma podvrtavajo. V primeru prekopa se plinovod dodatno zaščiti s polaganjem betonskih jahačev neprekinjeno po cevi po celotni širini struge, ko je cev že položena in fiksirana na pravo mesto. Obloga cevi predstavlja dodatno mehansko zaščito izolacije in dodatno obtežitev proti vzgonu.

Vodotoki so ravninski s počasnim tokom brez močnega erozijskega učinka. Zaščite brežin strug se bo izvedlo takoj po vgradnji plinovoda s humuziranjem brežin in zatratitvijo. Brežine se bodo takoj zasadile z avtohtonim drevesnimi in grmovnimi vrstami, razen v varnostnem pasu plinovoda. Zasaditev je obdelana v načrtu krajinske arhitekture. Teme cevi je predvidoma na globini najmanj 1,0 m pod dnem urejenih oz. najmanj 1,5 m pod dnem neurejenih vodotokov in hudourniških strug. Na tej globini poteka plinovodna cev še 3,0-5,0 m od zgornjega roba brežine na obeh bregovih. Na mestih križanj se bodo namestila trajna točkovna obeležja – opozorilne tablice.

Plinovod je projektiran tako, da na priobalnem zemljišču prenese obremenitve gradbene mehanizacije med rednimi vzdrževalnimi deli na vodotoku (plinovodna cev je vkopana z minimalnim nadkritjem 1,35 m in ustrezno dimenzionirana cev s povečano debelino stene cevi). Vodotoki, ki se bodo podvrtavali so Ljubljanica, Ižica, Mali Graben, Horjulka in Malenca, ter nekateri drugi manjši vodotoki, ki se bodo podvrtali skupaj s cestami. V projektu je predvidena tehnologija horizontalnega usmerjenega vrtanja z radijskim vodenjem (HDD metoda), ki omogoča

vrtanje v loku in je primerna za vrtanje v glini in v prodih z dovolj fine frakcije. Zaradi same tehnologije so vrtnice projektirane na globini približno 4 m pod dnom strug vodotokov. Zaradi zadostne globine plinovodne cevi ni potrebna dodatna zaščita strug proti eroziji s kamnito oblogo niti zaščita cevi z obbetoniranjem ali polaganjem betonskih jahačev. Na mestih križanj večjih jarkov se bodo namestila trajna točkovna obeležja – opozorilne tablice.

Vsa prečkanja melioracijskih jarkov in ostalih jarkov se bodo izvedla s prekopom v čim ožjem delovnem pasu. Protierozijska zaščita jarka ali zaščita cevi v primeru čiščenja ter poglobljanja jarka na območju križanja se bo izvedla po potrebi npr. s kamnito oblogo, betonskimi kanaletami, polaganjem betonskih jahačev na cev ipd. Na mestih križanj večjih jarkov se bodo namestila trajna točkovna obeležja – opozorilne tablice. V projektu so upoštewane dodatne zahteve iz 36. in 37. člena Uredbe o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče. 36. člen citirane uredbe določa naslednje ukrepe:

- prečkanje vodotokov (Ljubljana, Lžica, Mali graben, Horjulka in Malenca) se izvede s podvrtavanjem tako, da se ohrani obrežna vegetacija;
- prečkanje Bizoviškega potoka se izvede tako, da tehnične ureditve struge (regulacija) niso potrebne;
- prekopane struge vodotokov se čim prej in čim bolj je mogoče vzpostavijo v stanje in kakovost pred gradbenim posegom;
- gradnja na vodotokih, ki jih plinovod prečka s prekopom, lahko poteka le v času med julijem in septembrom, torej izven drstitutvenega obdobja rib;
- pri posegih v vodotoke in njihovo neposredno bližino se ohranja lesnata obrežna vegetacija. Po gradnji se delovni pas ponovno zasadi z avtohtonim lesnatim in grmovnim rastjem, značilnim za območje, in z vrstami, katerih koreninski sistem nima negativnih vplivov za plinovod;
- utrjena brežina se izvede v izrazito nepravilni obliki, da se ob bregu ustvarijo primerni prostori za ribja skrivališča;
- če so predvidena kakršna koli dela ob ali v vodi, je treba najmanj sedem dni pred začetkom take gradnje obvestiti pristojnega izvajalca ribiškega upravljanja in naravovarstvenega nadzora o začetku gradnje, ki bosta na podlagi stanja populacije rib v vodotokih odločila, ali se izvede oziroma organizira intervencijski odlov rib na predvidenem delu posega oziroma predelu, kjer je ta vpliv še lahko prisoten. Zaradi etapnosti in del, ki se izvajajo daljše obdobje, mora izvajalec del obvestiti upravljavca in izvajalca naravovarstvenega nadzora o vsakem novem posegu v strugo, tako da se lahko intervencijski odlovi po potrebi opravijo pred vsakim novim posegom v strugo vodotoka;
- območja za skladiščenje ali odpadke se umestijo čim dlje od vodotokov;
- pri vzdrževalnih delih se obrežno rastje seka, in ne ruva.

Pri posegih v vodotoke in njihovo bližino je potrebno izvajati tudi naslednje ukrepe, upoštevajoč 37. člen citirane uredbe:

- prečkanje vodotokov s podvrtavanjem se izvede s tehnologijo horizontalnega usmerjenega vrtanja vrtin na okvirni globini 4 m pod dnom struge vodotoka. Dodatna zaščita struge proti eroziji in zaščita cevi plinovoda nista predvideni;
- teme cevi pri prečkanju vodotokov s prekopom je najmanj 1,0 m pod dnom urejenih oziroma najmanj 1,5 m pod dnom neurejenih vodotokov in hudourniških strug. Na tej globini poteka plinovodna cev še 3,0–5,0 m od zgornjega roba brežine na obeh bregovih;
- brežine in dno prečkanja vodotokov se za zaščito plinovoda pred vodno erozijo zavarujejo s kamnitimi oblogami v obsegu najmanj 5,0 m dolvodno in gorvodno od plinovodne cevi. Dno se na dolvodni in gorvodni strani zavaruje s stabilizacijskim pragom v niveletu dna struge. Zaščita brežin se uredi ob upoštevanju naravne konfiguracije terena in tako, da se spremenijo pretočne prevodnosti vodotoka. Pri zavarovalnih ukrepih se uporablja naravni material (kamen, les, vegetativna zaščita);
- območje prečkanja vodotokov se uredi tako, da se ne spremenijo vodni režim, pretočni profil ter kakovost in biološka raznovrstnost vodotoka ter da se ohranita obstoječa

- dostopnost do struge in prehodnost ob njej za vzdrževalna dela. Na koritih vodotokov se po izvedenem prečkanju vzpostavi stanje in kakovost pred gradbenim posegom;
- z gradbenimi stroji se posega v vodni prostor le, kolikor je to nujno potrebno. Dela se načrtujejo in izvedejo tako, da se ohranjata povezanost oziroma celovitost vodnega prostora ter s tem možnost prehajanja in razvrščanja ribjih vrst. Pri betoniranju je treba preprečiti, da bi se betonske odplake izcejale v vodo. Vse ostanke gradbenega materiala in kakršnih koli odpadkov je treba nemudoma odstraniti in odpeljati na odlagališče, med gradnjo in obratovanjem pa mora biti preprečeno kakršno koli izcejanje goriva, olj, zaščitnih premazov in drugih škodljivih in/ali strupenih snovi v vodo. Zemeljska dela v brežini ali strugi se tehnično izvedejo tako, da se kar najbolj zmanjša vpliv kaljenja vode;
 - obvodna vegetacija se ohrani, kolikor je to mogoče, morebitne poškodbe se po končanih delih sanirajo, ureditev struge mora biti sonaravna;
 - čas izvajanja posegov se prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin (čas razmnoževanja, vzgajanja mladičev, prezimovanja ipd.);
 - gradnja na vodotokih lahko poteka le, kadar se na njih v istem času ne opravljajo kakšna druga gradbena ali vzdrževalna dela;
 - postavljanje ovir in odlaganje izkopanega materiala na brežine in v struge vodotokov nista dovoljena;
 - pri zemeljskih delih ni dovoljeno zasipavati izvirov, sprožati erozijskih procesov, rušiti ravnotežja na labilnih tleh ali preprečiti odtoka visokih voda ali hudournikov;
 - morebitna začasna odlagališča presežkov zemeljskega materiala je treba med gradnjo urediti tako, da se prepreči erozija in ni oviran odtok zalednih voda. Po končani gradnji se vsi ostanki začasnih odlagališč odstranijo;
 - morebitni odvzem vode za tehnološke potrebe gradnje se lahko izvede le ob soglasju upravljavca vodotoka;
 - prečkanje jarkov in melioracijskih jarkov se izvede s prekopom z dodatno obbetoniranimi cevmi na najkrajši možni razdalji. Po potrebi se v primeru čiščenja in poglobljanja jarka na območju križanja izvede protierozijska zaščita jarka ali zaščita plinovodne cevi (npr. s kamnito oblogo, betonskimi kanaletami, polaganjem betonskih jahačev na cev). Na mestih križanj večjih jarkov se namestijo trajna točkovna obeležja – opozorilne tablice. Izjemoma se zaradi bližine jarka ob pomembnejših cestah, kjer se gradnja plinovoda izvaja s podvrtavanjem, prečkanje jarka lahko izvede tudi s podvrtavanjem.

Podzemne vode in vodovarstvena območja

V okviru izdelave državnega prostorskega načrta je bila izdelana Analiza tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode za gradnjo prenosnega plinovoda R51C Kozarje – Vevče, št.: 203716-ap, 12. 9. 2016 (po reviziji 25. 8. 2017), E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana. Trasa plinovoda prečka vodovarstveno območje vodonosnika Ljubljanskega barja, opredeljeno z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ljubljanskega barja in okolice Ljubljane. Obravnavana trasa plinovoda poteka po skrajnem severozahodnem delu vodovarstvenega območja, in sicer po širšem vodovarstvenem območju z oznako VVO III. Pri izvajanju gradbenih del med gradnjo plinovoda se bodo upoštevali vsi varstveni ukrepi, ki jih določa 38. člen Uredbe o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče:

- s skrbnim ravnanjem pri izvajanju gradbenih del se preprečijo vse nesreče, zaradi katerih bi lahko prišlo do onesnaženja tal in podzemne vode z nevarnimi snovmi;
- vode, uporabljene v tehnoloških procesih gradnje plinovoda, na vodovarstvenih območjih ni dovoljeno ponikati;
- vgrajen je lahko le material, ki ne ogroža podzemne vode;
- gradnja plinovoda mora potekati tako, da so izkopani odseki čim krajši ob hkratnem sprotnem zasipavanju;
- izkopi se izvajajo v suhem vremenu, dela potekajo po odsekih, da odprti jarek ni izpostavljen padavinam;

- zaradi gradnje in obratovanja predvidenega plinovoda ne sme biti zmanjšana transmisivnost vodonosnika oziroma zmanjšana prostornina vodonosnika ali presekani tok podzemne vode;
- vsi transportni in gradbeni stroji, uporabljeni pri gradnji, morajo biti tehnično brezhibni in ustrezno vzdrževani. Vzdrževalna dela na gradbenih strojih morajo potekati zunaj gradbišča v ustrezno opremljenih delavnicah. Gorivo se ne pretaka v gradbenih jamah, ampak na ustrezno zaščiteni neprepustni utrjeni površini, na kateri se lahko zadrži celotna količina pretakanega goriva za oskrbo delovnih strojev;
- če se med izkopom odkrije nasutje odpadkov, ga je treba odstraniti v celoti, vključno z morebitno onesnaženo podlago;
- morebitno razlivanje goriva ali maziva iz vzdrževalnih vozil v času pregledov ali vzdrževalnih del mora biti odstranjeno z izkopom in odstranitvijo onesnaženega materiala;
- dno ponikovalnic pri nadzemnih objektih plinovoda mora biti vsaj 1,0 m nad najvišjo gladino podzemne vode.

Za morebitno nesrečo z onesnaževali na območju gradnje je treba izdelati poslovnik za takojšnje ukrepanje, s katerim se določijo pravočasni intervencijski posegi za preprečitev onesnaženja tal in voda oz. njihovo sanacijo. V DGD so upoštevani naslednji ukrepi za čas gradnje:

- posegi v tla in odstranjevanje krovnih plasti se izvajajo tako, da je prizadeta čim manjša površina tal;
- za začasne prometne površine se morajo uporabiti obstoječe infrastrukturne in druge manipulativne površine. Tudi te površine morajo biti opredeljene (določene) pred začetkom izvajanja del;
- na območju začasne deponije izkopanega materiala je potrebno urediti zbiranje in odstranjevanje odpadnih voda, v kolikor le te nastajajo;
- redno je treba preverjati puščanje motornih olj, maziv ipd.;
- izvajalec mora v času gradnje plinovoda, med drugim, v najkrajšem možnem času in v skladu s predpisi odpraviti vse morebitne negativne posledice, ki bi nastale zaradi graditve plinovoda;
- izvajalec mora zagotoviti vse potrebne varnostne ukrepe in organizacijo na gradbišču, da bo preprečeno onesnaženje okolja in voda, ki bi lahko nastalo zaradi transporta, skladiščenja in uporabe tekočih goriv in drugih škodljivih snovi oziroma mora v primeru nezgode zagotoviti takojšnje ukrepe;
- po zaključku vseh del morajo biti na območju polaganja plinovoda kot tudi na območju začasnih gradbiščnih površin (deponije materiala, začasni gradbiščni objekti itd.) zemljišča sanirana do enakega stanja in kvalitete, kot so bila pred gradbenim posegom. Če bo potrebno, se bodo zemljišča kultivirala z obnovitvijo rodovitne zemlje in posejala s travo;
- zaradi gradnje in obratovanja predvidenega plinovoda ne sme biti zmanjšana transmisivnost vodonosnika oziroma zmanjšana prostornina vodonosnika ali presekani tok podzemne vode;
- za dokončno urejanje terena oz. dokončno izvedbo reliefa se mora uporabiti zemljino, ki je na lokaciji že prisotna oziroma po potrebi zemljino z drugih lokacij, kot neonesnažen glede sestavin tlom in podtalju enak ali podoben mineralni ali mineralno organski material, ki v svojih značilnostih ustreza naravnim tlom ali podtalju in lahko prevzema vse pomembne naloge tal ali podtalja;
- prečkanje vodotokov (podvrtavanja) na vodovarstvenih območjih: pri vrtanju, med obratovanjem in vzdrževanjem je treba izvesti vse ukrepe za preprečitev odtekanja, ponikanja ali spiranja izvrtanine ali drugih snovi v podzemne vode;
- za material, ki se bo vgrajeval v zemeljske nasipe in tampone morajo biti narejene ustrezne fizikalno kemijske analize, iz katerih mora biti razvidno, da material ne vsebuje škodljivih snovi;
- pri gradnji je upoštevati predvsem to, da se hidrogeološke razmere čim manj spreminjajo;
- izvajalec mora dela izvajati tako, da bodo izkopani odseki čim krajši ob hkratnem sprotnem zasipavanju;
- izvajalci, nadzorno osebje, delavci in vsi, ki prihajajo in se zadržujejo na gradbišču, morajo biti seznanjeni z ukrepi varstva podzemne vode;
- vsi transportni in gradbeni stroji, uporabljeni pri gradnji, morajo biti tehnično brezhibni in ustrezno vzdrževani ter opremljeni z nevtralizacijskim sredstvom. Vzdrževalna dela (kot npr.

- menjava olja) na gradbenih strojih morajo potekati izven gradbišča, v ustrezno opremljenih delavnicah, le izjemoma na območju gradbišča na za to vnaprej predvideni in za naftne derivate neprepustno utrjeni površini oziroma zavarovani tako, da je preprečen izliv naftnih derivatov v tla. Točenje goriva v gradbene stroje na območju gradbišča je potrebno izvajati z ustrezno cisterno za razvoz goriva in na vnaprej določenih in ustrezno pripravljenih mestih. Točenje goriva in olja iz sodov ni dopustno. Na območju trase ni dopustno skladiščenje goriv;
- vzdrževanje strojev (npr. menjava olja, itd.) mora potekati izven gradbišča, v ustrezno opremljenih mehaničnih delavnicah;
 - izvedbo izkopov je potrebno načrtovati v suhem vremenu. V primeru nesreče (npr. v primeru razlitja naftnih derivatov) se tako prepreči hitro in nekontrolirano pronicanje v nižje z vodo zasičene zemeljske plasti;
 - v primeru, da bodo v času izkopov naleteli na nasutja odpadkov, je potrebno slednje odstraniti v celoti, vključno z morebitno onesnaženo podlago;
 - nosilec nameravanega posega, ki naroči graditev objekta mora zagotoviti, da izvajalci gradbenih del na gradbišču hranijo ali začasno skladiščijo odpadke, ki nastajajo pri gradbenih delih, ločeno po vrstah gradbenih odpadkov iz klasifikacijskega seznama odpadkov;
 - nosilec nameravanega posega mora zagotoviti, da izvajalci gradbenih del odpadke hranijo ali začasno skladiščijo na gradbišču tako, da ne onesnažujejo okolja in je zbiralcu gradbenih odpadkov omogočen dostop za njihov prevzem ali prevozniku gradbenih odpadkov za njihovo odpremo. Če hramba ali začasno skladiščenje gradbenih odpadkov ni možna na gradbišču, mora investitor zagotoviti, da izvajalci gradbenih del gradbene odpadke odlagajo neposredno po nastanku v zabojnike;
 - med drugim je nevarne odpadke potrebno zbirati ločeno (prepovedano je mešanje nevarnih odpadkov z ostalimi odpadki). Določeno mora biti ustrezno opremljeno mesto na območju gradbišča (izven gradbene jame) za začasno skladiščenje nevarnih odpadkov, skladiščne posode za nevarne odpadke pa morajo biti iz ustreznih materialov (odpornih na skladiščene snovi), zaprte in ustrezno označene (oznaka odpadka, oznaka nevarnosti), s čimer bo preprečeno iztekanje ali izpiranje nevarnih snovi v tla in podzemno vodo;
 - zagotovljen mora biti reden odvoz z območja gradbišča, pri čemer mora nosilec nameravanega posega zagotoviti, da izvajalci gradbenih del gradbene odpadke oddajo zbiralcu gradbenih odpadkov in nevarne odpadke oddajo pooblaščen organizaciji za zbiranje nevarnih odpadkov, kar mora biti tudi ustrezno evidentirano;
 - prepovedano je izlivanje nevarnih in drugih tekočih odpadkov v tla;
 - skladiščenje nevarnih snovi in kemikalij, ki se uporabljajo pri gradnji in ki so kot nevarne opredeljene skladno z določili Zakona o kemikalijah, mora ustrezati veljavnim normativom, da se preprečijo škodljivi vplivi na podtalnico in okolje;
 - Izvajalec gradbenih del mora med drugim zagotoviti, da so na območju gradbišča (izven gradbene jame) skladiščene najmanjše možne količine nevarnih snovi oz. kemikalij, ki se pri gradnji uporabljajo, čim krajši čas;
 - zagotovljeno mora biti ustrezno opremljeno mesto za skladiščenje teh snovi, z lovilno skledo ustrezne prostornine, ki bi v primeru razlitja, razsipa ali druge nezgode omogočila zajem teh snovi in preprečila iztok v tla, poleg tega pa mora ta skladiščni prostor biti zaščiten pred atmosferskimi vplivi, preprečen pa mora biti tudi dostop nepooblaščenim osebam;
 - za skladiščenje nevarnih snovi oz. kemikalij naj se uporablja originalna embalaža, posode za skladiščenje pa morajo biti zaprte in ustrezno označene (oznaka nevarnosti);
 - v kolikor bo potrebno pri izvedbi del prestaviti del kanalizacijskega in vodovodnega sistema se je potrebno, pri pripravi projektov za ta del posega, posvetovati s strokovnjaki JP Vodovod – Kanalizacija;
 - upošteva se geotehnične pogoje izvedbe na zahtevnih območjih podane v geološko – geotehničnem elaboratu.

Poplavna, nestabilna in erozijska območja

Za načrtovani prenosni plinovod je bila izdelana študija hidrološko hidravlične analize v postopku načrtovanja gospodarske javne infrastrukture, izdelovalca elaborata: DHD d.o.o., Maribor in IZVO-R d.o.o., Ljubljana, št. elaborata: 178, oktober 2016. V študiji so podani pogoji gradnje plinovoda na poplavno ogroženih področjih. Podane so tudi potrebne kote platojev za plinovodne objekte na obravnavani trasi plinovoda (MRP Kozarje).

Na poplavno ogroženih območjih se stanje poplavne ogroženosti zaradi gradnje in obratovanja plinovoda ne bo povečalo. MRP Kozarje Z je ob robu območja razreda srednje poplavne nevarnosti. Zaradi preprečitve preplavitve objekta MRP je kota tlaka načrtovanega objekta na višini 303,0 m n. m. MRP Dobrunje je projektirana na osnovi pogojev podanih v državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51B TE-TOL - Fužine/Vevče, za katerega je bila izdana Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51B TE-TOL - Fužine/Vevče. MRP Dobrunje je na nasipu višine ca. 1,50 m. Kota postaje MRP Dobrunje znaša 275,50 m n.m..

Na poplavnih območjih se bodo upoštevali vsi varstveni ukrepi, ki jih določa 39. člen Uredbe o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče:

- zaščita plinovoda proti vzgonu, ustrezna višina nadkritja nad plinovodom in zaščita z rastjem;
- po končani gradnji se vzpostavi reliefno stanje in kakovost terena, kakršni sta bili pred gradbenim posegom;
- pri razgrnitvi izkopnega materiala na območju gradbišča naj se povsod tam, kjer trasa poteka po poplavno ogroženih območjih, na vsakih 20,0 m trase plinovoda teren ohrani na obstoječih kotah z ureditvijo jarka ali mulde na koti terena pred gradnjo;
- na občutljivih poplavnih območjih: km 0 + 165 – km 0 + 405, km 2 + 700 – km 3 + 200 in km 3 + 795 – km 5 + 165 je treba preprečiti dvig terena, zato se izkopani material razporedi do kote obstoječega terena, presežek materiala pa se odstrani s poplavnih območij;
- odlaganje izkopnega materiala v pretočne profile vodotokov in na poplavna območja ni dopustno;
- med gradnjo se izkopani material ob jarku ne odlaga zvezno na daljšem odseku, ampak se odlaga v kupih ali pa nasip prekine na vsakih 20 m do kote obstoječega terena za nemoteni pretok vode ob morebitnih poplavah;
- odlaganje izkopnega materiala v pretočne profile vodotokov in na poplavna območja ni dopustno;
- dela se ne izvajajo v obdobju obsežnih padavin ali obdobju z večjo verjetnostjo poplav;
- takojšnja ureditev in sanacija površin, ki so bile ob gradnji plinovoda poškodovane, s ponovno zatratitvijo, ki mora zagotoviti v čim krajšem času dobro razraščeno travno rušo.

Ohranjanje obstoječega stanja terena v prostoru po izvedbi del je z vidika poplavne varnosti zelo pomembno, saj imajo na ravninskem območju že majhne spremembe lahko velik vpliv. Na določenih občutljivih poplavnih območjih je potrebno zmanjšati (oziroma preprečiti) dvig terena, zato se bo izkopan material razplaniral do kote obstoječega terena, višek materiala pa odstranil s poplavnih območij. Višek materiala se bo razplaniral v delovnem pasu plinovoda na območju izven poplavnih površin, uporabil za potrebne nasipe in zasipe ali odpeljal na stalno urejeno deponijo. (glej opis na situacijski risbi in v vzdolžnem profilu plinovoda). Na vseh drugih poplavnih območjih (ki niso definirana kot občutljiva) se bo povsod tam, kjer trasa poteka v poplavnih območjih, na vsake 20 m trase teren ohranilo na obstoječih kotah (torej se bo razplaniranje nad traso prekinilo z jarkom/muldo s koto dna največ na koti obstoječega terena). V času same gradnje se material ob izkopnem jarku ne bo odlagal zvezno na daljšem odseku, ampak se bo začasno odložen material odlagal v kupih ali pa zvezni nasip prekinil na vsakih 20 m do kote obstoječega terena, da se zmanjša vpliv na poslabšanje poplavne nevarnosti tudi za primer poplavni dogodkov v času gradnje.

Nestabilna območja so na prečkanju Golovca na obeh straneh pobočij nad Bizoviškim potokom. V skladu z geološkim poročilom so načrtovane vzdolžne drenaže ob plinovodni cevi in globlji vkop same plinovodne cevi (ca. 3 m). Pri gradnji plinovoda se bodo dodatno izvajali še naslednji ukrepi,

ki jih določa 39. člen Uredbe o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče:

- pred ali med gradnjo plinovoda R51C se območja sanirajo tako, da se zaustavijo obstoječi erozijski procesi in prepreči nastajanje novih erozijskih žarišč;
- dela se izvajajo v sušnem vremenu;
- izkopi in zasipi gradbene jame se izvedejo hitro in sproti z dolžinsko omejenimi izkopi na območjih, kjer trasa plinovoda poteka prečno na padnico pobočja;
- na gozdnih površinah in travnikih se delovni pas takoj po končani gradnji zatravi, da se prepreči površinsko spiranje tal.

Ministrstvo je v tem postopku pridobilo mnenje DRSV št. 35019-71/2022-2 z dne 5. 1. 2023, iz katerega izhaja, da bi nameravani poseg sicer lahko imel pomembne vplive na vode oz. okolje, predvsem na poplavno varnost oz. vodni režim in tudi stanje voda, vendar so v navedeni dokumentaciji in elaboratih bili analizirani in ocenjeni vplivi ter podani ukrepi, ki so pri načrtovanju upoštevani, zato DRSV ugotavlja, da iz vidika upravljanja z vodami ni treba izvesti presojo vplivov na okolje, saj so bili le-ti presojeni že skozi hidrološko hidravlično analizo oziroma druge strokovne podlage, ki so sestavni del DGD.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega na poplavno varnost oz. vodni režim in stanje voda ne ocenjuje kot pomemben.

Vpliv na ribištvo

Gradnja plinovoda bo potekala na območjih dolomitskega, barjanskega in vevškega ribiškega okoliša (Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji; Uradni list RS, št. 52/07). V teh ribiških okoliših ribiško upravljanje izvajajo Ribiška družina Dolomiti, Ribiška družina Barje in Ribiška družina Vevče. Predvideni prenosni plinovod bo iz smeri Kozarij najprej prečkal potok Horjulko. Prečkanje plinovoda s Horjulko bo izvedeno s podvrtanjem, zato ne bo gradbenega posega v vodno telo. V nadaljevanju bo prenosni plinovod predvidoma trikrat prečkal vodotok Mali graben. Tudi prečkanje plinovoda z Malim grabnom bo izvedeno s podvrtanjem, zato ne bo gradbenega posega v vodno telo. Prenosni plinovod bo prav tako prečkal še potoka Curnovec in Karolinski dvor ter reki Ljubljani in Iščico. Prečkanje potokov Curnovec in Karolinski dvor bo izvedeno s prekopom. Prečkanje plinovoda z Ljubljani in Iščico bo izvedeno s podvrtanjem, zato ne bo gradbenega posega v vodno telo. Bizoviški potok bo prenosni plinovod prečkal v zgornjem toku. Prečkanje Bizoviškega potoka bo izvedeno s prekopom.

Kot izhaja iz predložene dokumentacije (Projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD), Prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče, št. projekta: PR51CKV-B114/169, december 2021, IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana), bodo dela načrtovana in izvedena tako, da se ohranja povezanost oziroma celovitost vodnega prostora. Odpadkov se v vodotoke oziroma na vplivno območje vodotokov ne sme odlagati. Začasne lokacije za odlaganje materialov (v času izvajanja posegov) se morajo urediti na način, da je preprečeno onesnaževanje voda. Gradbena dela, ki so potrebna za izvedbo prenosnega plinovoda, se morajo izvajati tako, da bo preprečeno onesnaževanje površinskih in podtalnih voda s strupenimi snovmi, ki se uporabljajo v gradbeništvu. Med gradnjo in obratovanjem prenosnega plinovoda mora biti preprečeno izcejanje goriva, olj, zaščitnih premazov in drugih škodljivih in/ali strupenih snovi v vodotoke, podzemni vodonosnik ali na območje vodnega zemljišča. Prepovedano je posegati oziroma vznemirjati ribe na drstiščih rib med drstenjem in v varstvenih revirjih. Dela, ki lahko vplivajo na kakovost vode in vodni režim, se mora načrtovati in opraviti izven drstnih dob ribjih vrst, ki poseljujejo vodni prostor. V času od 1. 10. do 30. 6. naslednjega leta mora biti preprečeno vsako odtekanje ali izcejanje blatnih ali kako drugače obremenjenih voda iz gradbišča v potok Horjulko, Mali graben, Curnovec, Karolinski dvor ter v reko Ljubljani na območju revirjev Ljubljani 7 in Ljubljani-45. Gradbeni posegi v vodotoke so dovoljeni le v obdobju od 1. 7. do 30. 9. Neposredni vnos onesnaževal v vodotoke in vodne habitate na območju predvidenih posegov zaradi ogrožanja ribjih populacij ni dovoljen.

Načrtovana mora biti odstranitev vseh ostankov gradbenega materiala in kakršnih koli odpadkov na primerno deponijo. Med gradnjo in po njej se na območju vodnega zemljišča ali v sami strugi vodotokov ne sme odlagati nobena vrsta materiala, ki se uporablja pri gradnji, ali onesnažene vode s kakršno koli snovjo z območja delovišča, ki je strupena za ribe in bi lahko tudi negativno vplivala na potek drsti. Najmanj 7 dni pred pričetkom del bo pristojna območna enota ribiške organizacije ustrezno obveščena o nameravani gradnji.

Kot izhaja iz predložene dokumentacije, je nosilec nameravanega posega k projektni dokumentaciji za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD), Prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče, št. projekta: PR51CKV-B114/169, december 2021, IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana, pridobil dne 17. 3. 2022 pozitivno mnenje št. 4202-239/2010-6 s strani Zavoda za ribištvo Slovenije, Sp. Gameljne 61a, 1211 Šmartno. Ministrstvo je v tem postopku prav tako pridobilo mnenje ZZRS mnenje št. 420-239/2010-8 z dne 22. 12. 2022, iz katerega izhaja, da za nameravani poseg ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega na ribje populacije in ostale vodne organizme ter njihov življenjski prostor ne ocenjuje kot pomemben.

Odpadki

Pri gradnji plinovoda bo nastal višek materiala od izkopa zaradi vgradnje plinovodne cevi DN 300, zaradi izvedbe s podvrtavanjem in zaradi zamenjave izkopanega materiala s kvalitetnejšim: obsip cevi s peskom, drenažni peščeni obsip, gramozni tampon na prečkanjih cest ipd. Višek materiala od izkopa, ki se ne bo porabil za izvedbo objektov na plinovodu in ga ne bo možno razplanirati v območju delovnega pasu, se bo odvažal na urejene deponije. Zaradi vgradnje cevi bo nastal višek materiala od izkopa približno 0,08-0,82 m³ na tekoči meter plinovoda, ki ga bo možno razplanirati na lokaciji izkopa v okviru delovnega pasu plinovoda, to je v območju odstranjene rodovitne zemlje (okvirno v pasu širine 15 m), kar pomeni teoretični dvig terena za približno 0,5 cm. V primeru, da je potrebna obtežitev cevi z betonskimi utežmi zaradi vzgona, nastane dodaten višek materiala od izkopa v količini volumna teh uteži, to je dodatnih 0,026 m³ na tekoči meter. Skupaj s cevjo in utežmi znaša višek materiala 0,08 + 0,026 = 0,106 m³ na tekoči meter. To pomeni, da bo dvig terena zaradi razplaniranja viška materiala v delovnem pasu širine 15 m za 0,7 cm. V primeru zaščite izolacije cevi z dopeljanim peskom bo nastalo dodatnih 0,74 m³ viška materiala od izkopa. Višek materiala od izkopa bo možno razplanirati na lokaciji izkopa v okviru delovnega pasu plinovoda, to je v območju odstranjene rodovitne zemlje (okvirno v pasu širine 15 m, kar pomeni teoretični dvig terena za ca. 4,9 cm, s tem, da je potrebno upoštevati, da je zgornji sloj iz plodne zemlje v min. debelini 0,20 m). Na odsekih, kjer bo potrebno zmanjšati dvig terena na minimum kot npr. na poplavnih območjih, plinovod ne bo zaščiten s peščenim obsipom, temveč na drug primeren način (PE rock shield ali odpornejša izolacija cevi npr. iz polipropilena). Preostali material od izkopa, ki se ne bo odpeljal z gradbišča, se bo uporabil za zasip jarka, delno se bo razplaniral v okviru delovnega pasu plinovoda ali se uporabil za nasipe v MRP Kozarje.

Z odpadnim gradbenim materialom bo nosilec nameravanega posega ravnal v skladu z določili Uredbe o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22-ZVO-2). Nevarni odpadki, mednje spada tudi zemljina, onesnažena zaradi razlitij nevarnih snovi, in odpadna embalaža nevarnih snovi se mora predati pooblaščen organizaciji za zbiranje nevarnih odpadkov. Zemlja in kamenje iz izkopa jarka se bo v večjem delu uporabila za zasip jarka, ostali gradbeni material pa se bo odpeljal in predal pooblaščenemu prevzemniku tovrstnih odpadkov. Načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki bo narejen v fazi projekta za izvedbo. Zeleni odrez se bo ločeno odpeljal na odlagališče komunalnih odpadkov ali v organizirane zbirne centre. Odpadna embalaža se bo na gradbišču zbirala ločeno po vrstah materiala, zagotovil se bo njen odvoz na najbližje odlagališče komunalnih odpadkov ali v zbirni center. Odpadne vode pri izvajanju tlačnega preizkusa se bodo po opravljenem tlačnem preizkusu filtrirale in odvajale v okolico.

V času obratovanja plinovoda se lahko pričakuje zeleni odrez (biomasa), ki bo nastal zaradi občasnega odstranjevanja podrasti ob vzdrževanju trase plinovoda. Pri prenosu zemeljskega

plina se bo v plinovodnih ceveh v minimalnih količinah pojavljal odpadki v obliki prahu in kondenzata. Prah se bo odstranjeval v suhih filtrih in kondenzat v separatorjih, ki bodo postavljeni na lokaciji MRP Kozarje. Nekoliko večja količina prahu oziroma kondenzata se bo pojavljala ob čiščenju cevi prenosnih plinovodov. Prah in kondenzat se bosta predala pooblaščenemu odstranjevalcu oziroma zbiralcu tovrstnih odpadkov.

Vpliv nameravanega posega na nastajanje odpadkov in s tem povezane obremenitve okolja v času gradnje in obratovanja ministrstvo ocenjuje kot nepomembni.

Vplivi na spremembo dejanske rabe zemljišč

Dejanska raba tal vzdolž plinovoda se ne bo spremenila. Območje nameravanega posega bo v tem delu po izvedbi nameravanega posega povrnjeno v prvotno stanje. Po zasipu jarka bo namreč nosilec nameravanega posega uredil površine na enak način in v enaki kvaliteti, kot so bile pred gradbenim posegom. Izjema so nadzemni objekti, kjer se bo obstoječa raba (trajni travnik) spremenila v pozidano in sorodno zemljišče. Ministrstvo tovrstni vpliv na okolje ne ocenjuje kot pomemben.

Sprememba vegetacije

Pred pričetkom gradnje se bo odstranila vsa vegetacija v širini delovnega pasu. Obvodna vegetacija, vegetacija na območjih ohranjanja narave, vegetacija v gozdu ter drevesne in grmovne živice na Ljubljanskem barju se bodo na območju delovnega pasu odstranile le tam, kjer bo to nujno zaradi gradnje in delovanja plinovoda. Sečnja se bo opravila selektivno tako, da se bodo kar najbolj ohranila srednje velika in velika drevesa. Posamezna večja drevesa ob robu delovnega pasu se bodo ohranila in med gradnjo zaščitila pred gradbenimi posegi. Zasaditve in zatratitve, s katerimi se utrjujejo tla, varuje gozdni rob in zasajajo posekana gozdna območja in območja drevesnih in grmovnih živic na Ljubljanskem barju, se bodo izvedele čim prej po končanih gradbenih delih na posameznih odsekih trase. Na brežinah z erozijo se bodo za zatratitev zagotovili biološko-inženirski ukrepi. Zatratitve se bodo izvedele z avtohtonimi vrstami. Pri poteku trase skozi gozdove ter območja drevesnih in grmovnih živic na Ljubljanskem barju se bosta zagotovili zasaditev in obnova gozdnega roba z zasaditvijo avtohtonih drevesnih in grmovnih vrst. Na območju Golovca in Dobrunjskega hriba od km 13 + 600 do km 14 + 650 se bo po končani gradnji izvedla ponovna vzpostavitev zeliščnega pokrova iz borovnic. Pri zasaditvah se bo upoštevalo, da se varnostni pas na obeh straneh od osi plinovoda v širini 5 m ne sme zasaditi z visokodebelnim rastjem, v pasu od 2,5 do 5 m od osi plinovoda se lahko zasadijo grmovnice. Trajno izgubljene drevesne in grmovne živice na območju Ljubljanskega barja, ki jih v varovalnem pasu ni dopustno ponovno zasaditi, se bodo zaradi njihove vloge v krajini zasadile na drugi lokaciji na območju državnega prostorskega načrta. Na območju razširjenega platoja MRP Kozarje je za ustvarjanje členitve pogledov na objekte pri pogledih iz okolice med ograjo razširjenega platoja MRP Kozarje in obstoječo javno potjo na zemljišču predvidena prekinjena zasaditev velikih grmovnic. Na območju BS1 Ljubljana Rudnik je kot protierozijski ukrep predvidena zasaditev vkopane brežine z nižjimi plodonosnimi grmovnicami. Ob robu travnika je na območju navezave dostopne poti do BS1 Ljubljana Rudnik predvidena zasaditev osamelega sadnega drevesa. Na območju MRP Dobrunje je predvidena zasaditev visoke grmovne vegetacije ob postaji za zmanjšanje vidnega vpliva pri pogledih z območja bližnjih hiš. Vse zasaditve morajo biti izvedene v skladu z izdelanim načrtom krajinske arhitekture (Prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče, 0 Projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja, Tehnični opis – krajinska arhitektura, št. projekta: PR51C-B114/169, Ident. oznaka: PR51CKV5K1009, junij 2021, IBE d.d.).

Svetlobno onesnaževanje

Gradbena dela se bodo izvajala v dnevnem času od 6. do 18. ure. Gradbišče v času gradnje ne bo dodatno umetno osvetljeno.

Sam plinovod ne bo vir emisij svetlobe v okolico, saj bo vkopan v zemljo. MRP Kozarje in MRP Dobrunje bosta v večernih urah (varnostno) osvetljeni. Vsa razsvetljava bo načrtovana in

izvedena skladno z določili Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13 in 44/22-ZVO-2). Vpliv nameravanega posega na emisije svetlobe v okolico oz. na svetlobno onesnaženje okolja v času obratovanja ministrstvo ocenjuje kot nepomemben oz. vpliva ne bo.

Segrevanje ozračja/vode

Zaradi gradnje in obratovanja plinovoda in ne bo prišlo do segrevanja ozračja oz. vode.

Elektromagnetno sevanje

Gradnja ne predvideva uporabo elementov oz. mehanizacije, ki bi bila vir elektromagnetnega sevanja. V času obratovanja nameravanega posega ne bodo vgrajeni elementi, ki bi predstavljali vir elektromagnetnega sevanja.

Radioaktivno sevanje

Gradnja ne predvideva uporabo elementov oz. mehanizacije, ki bi bila vir radioaktivnega sevanja. V času obratovanja nameravanega posega ne bodo vgrajeni elementi, ki bi predstavljali vir tovrstnega sevanja.

Vidna izpostavljenost

Na območju poteka plinovoda je rob kulturne krajine Ljubljanskega barja in gozdna pobočja Golovca in Dobrunjskega hriba. Plinovod bo na krajinsko sliko vplival s preseki in vidnostjo gradbišč na celotnem poteku. Med gradnjo bo zaradi del in prisotnosti strojev (gradbene in transportne mehanizacije na gradbišču, gradbenih dvigal, gradbiščnih ograj, gradbenih materialov, itd.) nekoliko spremenjena podoba obravnavanega območja, kar bo opazno le z bližje okolice.

Vpliv plinovoda na krajinsko sliko bo v času obratovanja zaznaven na območju preseka skozi višjo vegetacijo, predvsem na južnem pobočju Golovca in severnem pobočju Dobrunjskega hriba, in na območju nadzemnih objektov (MRP Kozarje, zaporna postaja BS1 in MRP Dobrunje). Predvideno je oblikovanje novega gozdnega roba z zasaditvijo avtohtone vegetacije in nadomestitev drevesnih živic na Ljubljanskem barju. Ob objektih je za boljše vklapljanje v krajinsko sliko predvidena saditev grmovne oz. drevesne vegetacije.

Vibracije

V času gradbenih del bodo občasno nastajale vibracije, kot posledica izvajanja nekaterih del, kot npr. izvedba oz. utrjevanje zasipa ter kot posledica tovornega prometa, povezanega z gradnjo. Za utrjevanje sloja zemljine se bo uporabljalo lahka nabijalna sredstva (vibracijske plošče, žabe ali lahki valjarji brez vibriranja). Ker bo gradnja potekala v dnevnem času in ker pri tovrstnih linijskih objektih gradnja poteka po odsekih in relativno hitro, gre za začasen vpliv oz. začasno motnjo v bivalnem ali naravnem okolju, zato ni pričakovati pomembnega poslabšanja bivalne kakovosti ali poškodb objektov ob trasi plinovoda in pomembnega poslabšanja življenjskih pogojev za prosto živeče živali v naravnem okolju.

Prenosno plinovodno omrežje bo vkopano in ne bo v času obratovanja povzročalo nikakršnih vibracij. Vibracije zaradi delovanja MRP Kozarje in MRP Dobrunje bodo omejene na objekta MRP. Promet s transportnimi vozili in delovanje delovnih strojev med vzdrževalnimi deli ne bo povzročalo izrazitih vibracij.

Vonjave

Zaradi gradnje plinovoda in spremljajočih ureditev ne bo prišlo do obremenitev z neprijetnimi vonjavami. Do emisij vonjav bo prišlo le med asfaltiranjem parkirne površine. Območje je dobro prevetreno.

Plinovod in pripadajoče ureditve med obratovanjem ne bodo povzročali smradu.

Vplivi na materialne dobrine, kulturno dediščino in krajino

Trasa plinovoda R51C v km 3 + 505 prečka območje memorialne dediščine – Pot spominov in tovarištva (EŠD 1116). Gradnja plinovoda ne sme poškodovati ali spremeniti elementov območja kulturne dediščine. Prečkanje se izvede s podvrtavanjem. Nasipavanje terena na območju dediščine ni dopustno. Med opravljanjem gradbenih del se zagotovi stalna prehodnost Poti spomina in tovarištva za pešce. Po izgradnji plinovoda se vse delovne površine v neposredni bližini Poti spomina in tovarištva takoj vrnejo v prejšnje stanje.

Trasa plinovoda R51C od km 2 + 882 do km 2 + 914 prečka območje arheološkega najdišča Ljubljana – arheološko najdišče Dolgi most (EŠD 9506) in od km 7 + 230 do km 7 + 308 arheološko najdišče Podpeč – arheološko najdišče Ljubljanica (EŠD 11420). Prečkanji se zaradi prečkanja vodotokov (Mali graben in Ljubljanica) izvedeta s podvrtavanjem. Po izdelanih arheoloških raziskavah se po potrebi izvede prilagoditev trase plinovoda in globine vrtanja.

Trasa plinovoda R51C od km 2 + 914 do km 3 + 149 prečka območje arheološkega najdišča Ljubljana – arheološko najdišče ob Tržaški cesti (EŠD 18810) in od km 7 + 308 do km 7 + 440 arheološko najdišče Ljubljana – arheološko najdišče Ižica. Prečkanji se deloma izvedeta s podvrtavanjem (prečkanje Tržaške ceste in Ižice) in deloma s prekopom. Po izvedenih arheoloških raziskavah se po potrebi izvede prilagoditev trase plinovoda, globine vrtanja in obsega dodatne izvedbe s podvrtavanjem.

Trasa plinovoda R51C od km 9 + 945 do km 10 + 280 prečka območje arheološkega najdišča Ljubljana – Drevak na Rudniku (EŠD 11741). Prečkanje se izvede s prekopom. Po izdelanih arheoloških raziskavah se po potrebi izvede prilagoditev trase plinovoda, globine vrtanja in obsega dodatne izvedbe s podvrtavanjem.

Trasa plinovoda od km 6 + 033 do km 10 + 303 prečka območje kulturne krajine Ljubljana – kulturna krajina Ljubljansko barje (EŠD 11819). Prečkanje vodotokov Ljubljanica in Ižica se izvede s podvrtavanjem. Izvedeta se nadomestna zasaditev in obnova drevesnih in grmovnih živic. Za zasaditev se uporabijo avtohtone drevesne in grmovne vrste.

Kot izhaja iz predložene dokumentacije (Projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD), Prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče, št. projekta: PR51CKV-B114/169, december 2021, IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana), bo med gradnjo vsa kulturna dediščina ustrezno zaščitena in zavarovana. Poseg in delovni pas bosta zmanjšana na čim manjšo površino, ki še dopušča gradnjo. Zagotovljene bodo predhodne arheološke raziskave za vrednotenje arheološkega potenciala. Pred pričetkom del bodo zagotovljena zaščitna izkopavanja odkritih arheoloških najdišč z raziskavami in arheološki nadzor nad zemeljskimi deli. V kolikor bodo med posegom v prostor najdeni deli arheološke dediščine, bodo ti v kolikor bo mogoče ostali na prvotnem kraju. Tehnične rešitve gradnje se bodo prilagodile varstvenemu režimu na način, da kulturna dediščina ne bo ogrožena. Posegi v registrirana arheološka najdišča se bodo izvajala samo na osnovi prejetega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline. Za dostop do trase plinovoda se bo na območjih kulturne dediščine uporabljajo dostopne poti, ki potekajo po že obstoječih lokalnih poteh in cestah, ki se ne smejo širiti. Gradnja novih dostopnih poti na območjih kulturne dediščine ni dovoljena, če pa je to nujno potrebno, se začasna dostopna pot do plinovoda uredi po najkrajši možni novi poti od obstoječe ceste. Območja kulturne dediščine se ne smejo uporabljati za izravnanje presežka materiala ali za odlagališča.

V času gradnje mora nosilec nameravanega posega zagotavljati stalno varstvo objektov in območij kulturne dediščine, kar pomeni, da mora objekte, ki bi bili med gradnjo lahko poškodovani, primerno zaščititi oziroma izvajalcem del dati primerna navodila. Pri zaščiti objektov se morajo upoštevati navodila pristojne območne enote zavoda za varstvo kulturne dediščine. Po končanju del se morajo zemljišča na območjih kulturne dediščine in njihovih vplivnih območjih, kjer bo potekala gradnja, vrniti v stanje in kakovost pred gradbenim posegom, vsi uničeni elementi kulturne krajine pa se morajo obnoviti. Nosilec nameravanega posega mora o začetku del najmanj deset dni prej obvesti pristojno območno enoto zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Kot izhaja iz predložene dokumentacije, je nosilec nameravanega posega k projektni dokumentaciji za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD), Prenosni plinovod R51C

Kozarje – Vevče, št. projekta: PR51CKV-B114/169, december 2021, IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana, pridobil dne 16. 2. 2022 Kulturnovarstveno mnenje št. 5102-0082/2022-2 s strani Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Službe za kulturno dediščino, Območne enote Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana. Ministrstvo je v tem postopku prav tako pridobilo mnenje ZVKDS št. 35431-367/2022-2550-8 z dne 12. 1. 2023, iz katerega izhaja, da za nameravani poseg zaradi varstva kulturne dediščine ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega na kulturno dediščino ne ocenjuje kot pomemben.

Vpliv na biotsko raznovrstnost, zlasti varovane vrste in habitate s posebnih varstvenih območij (Natura 2000)

Delovni pas plinovoda posega v tri območja Natura 2000: posebno ohranitveno območje (v nadaljevanju POO) SI3000291 Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben in SI3000271 Ljubljansko barje ter posebno območje varstva (POV) SI5000014 Ljubljansko barje (Uredba o posebnih varstvenih območjih, območjih Natura 2000). V območju plinovoda so naslednja zavarovana območja: Krajinski park Ljubljansko barje (Evid. št. 4064), Naravni spomenik Ljubljana (Evid. št. 4063) in Pot spominov in tovarištva (Evid. št. 4033). Na območju plinovoda so prav tako naslednje naravne vrednote: Ljubljana (Ident. št. 167), Horjulka (Ident. št. 4082), Gradaščica (Ident. št. 4121), Iščica (Ident. št. 8075), Pot spominov in tovarištva (Ident. št. 8076), Ljubljana Vič – doba (Ident. št. 8737) in Ljubljana Vič – veliki jesen 1 (Ident. št. 8713) (Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19 ter sklep št. 35600-46/2017 z dne 16. 2. 2018 in 35600-10/2021-5 z dne 21. 01. 2021).

Kot izhaja iz projektne dokumentacije, bo v območju Golovca, ki spada med območja pričakovanih vrednot, zlasti geoloških, zagotovljen nadzor nad izvajanjem zemeljskih del z vidika varstva naravnih vrednot, dokumentiranja in varstva geoloških naravnih vrednot. Nadzor bo zagotovil nosilec nameravanega posega z naročilom pri ustrezni raziskovalni instituciji. Med gradnjo plinovoda, kakor tudi v času obratovanja ter vzdrževanja, se bodo smiselno upoštevali naslednji pogoji:

1. delovni pas plinovoda R51C je načrtovan v najmanjšem možnem obsegu, ki še zagotavlja varno delo (zožen delovni pas na 17 m, ki še zagotavlja varno delo);
2. na površine z zavarovanimi habitatnimi tipi in v habitate zavarovanih vrst se čim manj posega (zožen delovni pas na 17 m, ki še zagotavlja varno delo);
3. začasna in stalna odlagališča izkopanega in gradbenega materiala so, kadar je to mogoče, načrtovana zunaj varstvenih območij narave in površin z visoko ovrednotenimi habitatnimi tipi (odvečni material se odvaža izven teh območij - na uradne deponije; začasno se na rob jarka odlaga le material, ki je potreben za zasip jarka);
4. v gozdu in na območjih drevesnih živic na Ljubljanskem barju se kolikor je mogoče ohranijo obstoječa drevesa, posamezni grmi in mejice; zagotovita se zasaditev in obnova gozdnega roba ter živic na Ljubljanskem Barju z zasaditvijo avtohtonih drevesnih in grmovnih vrst (ohranjanje dreves in nove zasaditve so obdelane v načrtu krajinske arhitekture);
5. ob izkopu se zgornja plast humusa odloži tako, da je mogoče s tem slojem pokriti površine, poškodovane zaradi gradnje (zgornjo plast rodovitne prsti se ločeno odkoplje in začasno deponira na robu delovnega pasu; rodovitna prst se v celoti uporabi za sanacijo površin in se ne odvaža z gradbišča);
6. zasipavanje se izvede izključno z izkopanim materialom, dovažanje materiala od drugod ni dopustno zaradi vnosa tujerodnih rastlin in rastlin z drugačno gensko zasnovano od lokalnih populacij (plinovodni jarek se zasuje z izkopanim materialom; dopeljati bo potrebno material za posteljico cevi in peščeni obsip cevi iz peskokopov, če obstoječi material ne bo primeren (granulacije od 0 do 8 mm) in gramozni material za potrebe sanacije prometnih površin (npr. tampon pod asfaltom);
7. zaradi varstva ptic in saproksilnih hroščev se sekanje vegetacije izvede izven obdobja gnezditve ptic in razmnoževanja varstveno pomembnih saproksilnih vrst hroščev (med

septembrom in marcem); posekani les se takoj po poseku odstrani ali trajno pusti na kraju poseka; pri tem je treba upoštevati predpise s področja varstva gozdov oziroma predpise, ki urejajo sečnjo; ob podiranju dreves, debelejših od 50 cm, se zagotovi prisotnost biologa strokovnjaka za hrošče; pri sečnji dreves je treba biti pozoren na debela z dupli in na morebitne najdbe netopirjev v njih, o čemer je treba nemudoma obvestiti izvajalca naravovarstvenega nadzora, ki nato opredeli nadaljnje ukrepe (sečnja dreves se bo izvajala med septembrom in marcem, kar bo zagotovil nosilec nameravanega posega s pogodbo z izvajalcem; sečnja se bo izvajala v skladu s predpisi za sečnjo; pri podiranju dreves debelejših od 50 cm bo prisoten strokovnjak biolog, kar bo zagotovil nosilec nameravanega posega s pogodbo z izvajalcem);

8. zaradi varstva močvirske sklednice se gradnja v bližini vodotokov na Ljubljanskem barju vzhodno od prečkanja z Ljubljano v km 7 + 260, razen v bližini vodotoka Curnovec, izvaja v času, ko so želve aktivne in se lahko umaknejo pred motnjami (med aprilom in novembrom) (dela v bližini potoka Curnovec se bodo izvajala med aprilom in novembrom, kar bo zagotovil nosilec nameravanega posega s pogodbo z izvajalcem);
9. gradbiščni začasni objekti in območja za skladiščenje ali odpadke se umestijo čim dlje od vodotokov (začasno gradbišče z gradbišnimi objekti je predvideno izven območij vodotokov (pri MRP Kozarje in MRP Dobrunje);
10. za dostop strojev in opreme se čim bolj uporabljajo obstoječe poti (za dostop na delovni pas plinovoda se bodo uporabile izključno obstoječe poti);
11. morebitne dodatne začasne in stalne deponije izkopanega in gradbenega materiala se, kadar je to mogoče, načrtujejo izven vseh varstvenih območij narave, lokacija ne sme biti na površinah z visoko ovrednotenimi habitatnimi tipi (dodatne stalne ali začasne deponije v okviru projekta niso načrtovane, razen začasnega kratkotrajnega odlaganje izkopa na rob plinovodnega jarka);
12. med gradnjo se svetilke na gradbiščih postavijo le tam, kjer je to nujno potrebno; svetiljo lahko le pod vodoravnico in ne smejo oddajati svetlobe v ultravijoličnem spektru (delo ponoči ni predvideno. Zahteve za morebitno razsvetljavo na gradbišču bo zagotovil nosilec nameravanega posega s pogodbo z izvajalcem);
13. zaradi vzdrževanja plinovoda se v pasu 5 m levo in desno od plinovoda posekajo visokostebelna drevesa. Zatrvljeni pas 2,5 m levo in desno od plinovoda se ohranja s košnjo, pas od 2,5 do 5 m levo in desno od osi plinovoda pa se prepusti plodonosnim avtohtonim grmovnicam in se jih ne seka (zahteve za sanacijo delovnega pasu so upoštevane v načrtu krajinske arhitekture; zahteve v času obratovanja plinovoda bo zagotovil nosilec nameravanega posega).

V skladu z Okoljskim poročilom, Prenosni plinovod R51C Kozarje - Vevče, št. projekta: PR51CKV-B114/169, elaborat št. PR51CKV1P/01D, junij 2018, IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana, se zaradi izgube dupel in špranj v drevesih po sečnji nadomesti s postavitvijo netopirnic. Najpozneje do konca gradnje plinovoda R51C se na območju Golovca namesti 28 netopirnic, od tega 25 duplastih in 3 špranjaste. Natančna mesta postavitve netopirnic v sodelovanju z revirnim gozdarjem in lastniki gozdov določi biolog strokovnjak za netopirje, postavijo pa se čim prej po poseku drevja.

Za preprečitev naselitve in razvoja tujerodnih invazivnih rastlin in rastlin z drugačno gensko zasnovano od lokalnih populacij se bodo izvajali naslednji ukrepi:

- v času gradnje: zasipava se izključno z materialom, izkopanim na trasi plinovoda R51C; na delih trase plinovoda, kjer so že zdaj večji sestoji invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst, se izvajajo ukrepi za preprečitev širitve tujerodnih rastlin na nova območja, kot so čiščenje delovnih strojev, preden zapustijo gradbišče, in ustrezno uničenje rastlinskega materiala;
- v času obratovanja in vzdrževanja plinovoda, za kar bo poskrbel nosilec nameravanega posega: košnja se izvaja najmanj dvakrat letno (v prvi polovici junija in prvi polovici avgusta), površine, ki se zaraščajo s tujerodnimi vrstami (žlezasta nedotika, japonski dresnik in kanadska zlata rozga), pa se kosijo še pogosteje, praviloma enkrat na mesec v vegetacijski sezoni (od aprila do septembra).

Če med gradnjo plinovoda R51C na območju Golovca pride do najdbe fosilov, se najdba zaščiti in o tem takoj obvesti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave. Pri posegih na območju Golovca se zagotovi paleontološki nadzor, ki ga izvaja strokovno usposobljena oseba geološke stroke. Območje Golovca spada med območja pričakovanih naravnih vrednot, zlasti geoloških. Zaradi varstva naravnih vrednot je treba na območju Golovca zagotoviti spremljanje stanja nad zemeljskimi deli. Nadzor glede dokumentiranja in varstva geoloških naravnih vrednot zagotovi nosilec nameravanega posega, izvaja pa ustrezna raziskovalna institucija. Nosilec nameravanega posega o začetku del najmanj sedem dni prej obvesti pristojnega izvajalca ribiškega upravljanja, izvajalca naravovarstvenega nadzora in na območjih varstva narave tudi organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.

V času obratovanja nameravanega posega oz. pri vzdrževanju plinovoda, je zaradi zahtev nekaterih vrst potrebno upoštevati tudi naslednje:

- prepovedano je izlivanje nevarnih kemikalij ali tekočih nevarnih odpadkov (usedline in gošče iz lovilcev olj) v tla v času vzdrževalnih del;

- v primeru, da se bodo na območju trase na gozdnih posekah plinovoda po posegu naselile tujerodne invazivne vrste, je potrebno te redno odstranjevati s košnjo;

- sečnja vegetacije na celotni trasi plinovoda med vzdrževanjem plinovoda se ne sme izvajati v obdobju gnezditve ptic in razmnoževanja varstveno pomembnih saproksilnih vrst hroščev (marec - avgust). Sekanje vegetacije se mora izvajati med 1. septembrom in 1. marcem. Posekan les je potrebno iz območja takoj po poseku odstraniti ali trajno pustiti na kraju poseka; če posekan les ostane na območju poseka v obdobju razmnoževanja saproksilnih vrst hroščev (med aprilom in avgustom) in po njem, njegova odstranitev ni več dopustna zaradi zalege varstveno pomembnih vrst hroščev v njem;

- če je ob vzdrževalnih delih na posekah plinovoda čiščenje brežin vodotokov nujno potrebno, se obvodna vegetacija seka in ne ruva (maksimalno se ohranja koreninski sistem dreves in grmov). Za vzpostavitev in ohranjanje ugodnega stanja varovanih habitatnih tipov je izjemnega pomena takšno vzdrževanje območja, ki bo namenjeno predvsem preprečevanju in omejitvi rasti invazivnih vrst. Primerno vzdrževanje pomeni predvsem pravočasno in redno košnjo problematičnih območij. Košnja je treba izvajati 2-krat letno (prva polovica junija in prva polovica avgusta, po potrebi pa tudi večkrat) predvsem na območju gozdnih posek in ob vodotokih. Zaželeno je, da se površine, ki se zaraščajo s tujerodnimi vrstami (žlezasta nedotika, japonski dresnik in kanadska zlata rozga), kosijo še pogosteje, recimo enkrat na mesec v vegetacijski sezoni (od aprila do septembra).

Kot izhaja iz predložene dokumentacije, je nosilec nameravanega posega k projektni dokumentaciji za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD), Prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče, št. projekta: PR51CKV-B114/169, december 2021, IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana, pridobil pozitivno strokovno mnenje št. 3562-0177/2022-2 z dne 25. 2. 2022 s strani ZRSVN. Ministrstvo je v tem postopku prav tako pridobilo mnenje ZRSVN št. 3562-0177/2022-4 z dne 5. 1. 2023, iz katerega izhaja, da za nameravani poseg ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega na varovana območja, naravne vrednote in biotsko raznovrstnost ne ocenjuje kot pomemben.

Uporaba naravnih virov, zlasti tla, prsti, vode in biotske raznovrstnosti

Pri izvajanju gradbenih del se bo od naravnih virov uporabljalo mineralne surovine (prod, pesek). Pesek se bo uporabil za izdelavo posteljice in zasip cevovoda.

Med gradnjo se bo voda uporabila za izdelavo betonskih mešanic in protiprašno vlaženje gradbiščnih površin. Raba vode je predvidena tudi pri izvedbi tlačnega preizkusa plinovoda.

Tveganje povzročitve večjih nesreč po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, in naravnih nesreč, tudi tistih, ki so v skladu z znanstvenimi spoznanji lahko posledica podnebnih sprememb

Niti v času gradnje niti v času obratovanja nameravanega posega ne bo prisotno tveganje za

nastanek večjih nesreč. Pri gradbenih delih se bo uporabljala oprema, ki ne predstavlja nevarnosti za nastanek eksplozije. Gradbeno opremo bodo uporabljali izključno ustrezno usposobljeni izvajalci. Uporabljena gradbena mehanizacija in transportna sredstva bodo ustrezno vzdrževana. Dela, ki bodo tangirala obstoječe plinovodno omrežje, se bodo izvajala po vnaprej pripravljenem varnem protokolu z usposobljeno ekipo in ob prisotnosti ustreznih služb. Iz gradbišča bodo odstranjeni vsi potencialni viri vžiga.

V omrežju prenosnega sistema se bo transportiral zemeljski plin, kar lahko predstavlja nevarnost v primeru puščanja. Omrežje prenosnega plinovoda bo v celoti vkopano na ustrezno globino, s čimer bo v največji možni meri preprečen poseg tretjih oseb. Pred pričetkom obratovanja bo na novo zgrajeni odsek prenosnega plinovoda tlačno preizkušen, s čimer bo preprečeno morebitno puščanje. Proti morebitnemu puščanju je prenosno plinovodno omrežje varovano s sekcijskimi zapornimi postajami, ki zaustavijo transport zemeljskega plina ob zaznanem puščanju. V času obratovanja bo prenosno plinovodno omrežje redno pregledovano z notranje strani, s čimer se bodo ugotovljale morebitne deformacije in pričetki korozije. Vse v času pregledovanja zaznane anomalije bodo nemudoma sanirane.

Tveganje za zdravje ljudi

Gradnja nameravanega posega bo vplivala na zdravje ljudi predvsem z emisijami hrupa, emisijami onesnaževal v zrak in emisijami v podzemne vode (zlasti na vodovarstvenem območju) Nameravani poseg v času obratovanja ne bo vplival na zdravje ljudi. Ministrstvo je v tem postopku prejelo mnenje Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana št. 350-23/2018-13 z dne 9. 1. 2023 s priložo: Mnenjem o tem, ali je s stališča varovanja zdravja ljudi za nameravani poseg: prenosni plinovod R51C Kozarje – Vevče treba izvesti presojo vplivov na okolje, ki ga je pod št. 350-68/2022-2 (256) dne 9. 1. 2023 pripravil NIJZ. NIJZ na podlagi podatkov o značilnosti posega, lokaciji posega v okolje in vrst in značilnosti možnih učinkov ocenjuje, da za nameravani poseg z vidika vplivov na zdravje ljudi ni treba izvesti presoje vplivov na okolje, pod pogojem, da se omilitveni ukrepi, ki so v okoljskem poročilu navedeni za čas gradnje in čas obratovanja, prenesejo v izrek okoljevarstvenega soglasja.

Ministrstvo na podlagi proučitve mnenja NIJZ, odgovora nosilca nameravanega posega, prejetega dne 9. 2. 2023 in celotne spisne dokumentacije upravne zadeve, ugotavlja, da so v okoljskem poročilu izčrpno navedeni omilitveni ukrepi s področja varstva zraka, varovanja okolja pred hrupom, varovanja podzemnih voda na vodovarstvenem območju in s tem posredno varno oskrbo s pitno vodo, zagotavljanja kakovosti bivanja, zdravstvene varnosti prebivalstva. Rezultati preveritve pričakovanih vplivov na okolje, ki jih bo glede na značilnosti posega v okolje, lokacijo posega v okolje in vrste in značilnosti možnih učinkov, povzročila izvedba nameravanega posega in imajo lahko vpliv na zdravje in počutje ljudi, so pokazali, da spremembe posameznih sestavin okolja (kakovost zunanjega zraka, obremenjenost okolja s hrupom, kakovost površinskih in podzemnih voda, oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki) ne bodo tolikšne, da se verjetno pomembnih vplivov na zdravje ljudi ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ki so navedeni v okoljskem poročilu, ne pričakuje. Ministrstvo nadalje ugotavlja, da so omilitveni ukrepi za čas gradnje iz okoljskega poročila povzeti v dokumentaciji DGD v Tehničnem opisu - gradbeni del (PR51CKV5V1001, december 2021), ki je bila priložena vlogi za predhodni postopek. V dokumentacijo DGD, in sicer v Tehnični opis - gradbeni del (PR51CKV5V1001B) je nosilec nameravanega posega v tem postopku dodatno dodal tudi ukrepe med obratovanjem, ki izhajajo tako iz okoljskega poročila, kot tudi ocen obremenjenosti okolja s hrupom. Nosilec nameravanega posega je v Tehnični opis – gradbeni del (PR51CKV5V1001B) prav tako dodal poglavje 7.8. Varstvo zdravja (zaščita pred nesrečami) in vanj vključil naslednje ukrepe pred in med gradnjo ter med obratovanjem:

- pri načrtovanju in gradnji plinovoda je potrebno dosledno upoštevati obstoječe in načrtovane infrastrukturne vode. Posebno pozornost je treba nameniti križanju obstoječih vodov (globine, odmiki) in pazljivi izvedbi na mestu križanj, da ne pride do poškodb vodov;
- za preprečevanje poškodb na plinovodu zaradi opravljanja zemeljskih del nepooblaščenih oseb brez tehnične dokumentacije je izredno pomembno seznanjanje

prebivalstva ob trasi plinovoda s pravili in postopki, ki jih je potrebno upoštevati znotraj zaščitnega pasu plinovoda;

- za vzdrževanje in nadzor nad plinovodom in spremljajočimi objekti mora nosilec nameravanega posega zagotoviti ustrezno službo, ki mora svoje delo opravljati redno in kvalitetno.

Glede na vse navedeno ministrstvo ugotavlja, da je bil nameravani poseg že presojan s stališča vplivov na zdravje v postopku sprejemanja državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče, v katerem so bili določeni tudi omilitveni ukrep z vidika vplivov nameravanega posega na zdravje ljudi, ki jih je nosilec nameravanega posega ustrezno vključil v DGD. Ministrstvo tako meni, da za nameravani poseg z vidika vplivov na zdravje ljudi izvedba presoje vplivov na okolje ni potrebna.

Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma dovoljenimi posegi

Projektirani plinovod R51C prečka ali tangira naslednje obstoječe ali načrtovane prenosne plinovode:

- obstoječi prenosni plinovod L10000 MRP Ljubljana–MRP Vevče pri MRP Dobrunje;
- predvideni plinovod R51B pri MRP Dobrunje, ki je načrtovan z Državnim prostorskim načrtom za prenosni plinovod R51B TE-TOL–Fužine/Vevče;
- obstoječi prenosni plinovod M3 in
- načrtovani prenosni plinovod M3/1, DN100 mm s tlačno stopnjo do 100 bar za katerega je sprejeta Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod M3/1 Kalce–Vodice.

Zaradi gradnje MRP Kozarje Z se načrtovana trasa plinovoda M3/1 prestavi v smeri proti jugu izven načrtovanega platoja za MRP Kozarje Z. Križanja plinovoda R51C s plinovodnim omrežjem se izvedejo s prekopom pod obstoječim plinovodom s svetlim navpičnim odmikom 0,5 m. Pri vzporednem poteku je najmanjša svetla razdalja do plinovoda tlačne stopnje do 16 barov 1 m, do plinovoda tlačne stopnje 16 barov in več pa 1,5 m.

Na vzhodni strani plinovoda je načrtovan še daljnovod DV 2x110 kV RTP Polje - RTP Vič. Koridorja obeh vodov le v manjšem delu potekata vzporedno oz. sta združena. Združevanje plinovodnega in daljnovodnega koridorja oz. potek plinovoda ob visokonapetostnem daljnovodu na daljšem odseku ni primeren iz varnostnih razlogov. Prenosni plinovod je električni prevodnik (izdelan iz jeklenih cevi) in deluje kot vzporedni vodnik v primeru vzporednega poteka daljnovoda in plinovoda. Če sta vodena vzporedno na daljšem odseku, prihaja do induciranih napetosti v plinovodni cevi. Zaradi izmenične komponente inducirane napetosti z obratno polariteto, kot jo ima katodna zaščita, lahko pride do napetostne korozije - zmanjševanja debeline stene plinovodne cevi - poškodbe plinovodne cevi in posledično puščanja prenosnega plinovoda. Ob okvari daljnovoda lahko indukcijski vpliv daljnovoda na plinovod povzroči, da plinovod prejme inducirano napetost, ki je še višja (časovno daljše obdobje do delovanja zaščite na daljnovodu ter višje napetosti) kot v primeru normalnega delovanja, in je lahko za tistega, ki se dotakne plinovodne instalacije (npr. ob vzdrževalnih delih), življenjsko nevarna. Daljnovodna trasa na krajših razdaljah lahko prečka višinsko zelo neenakomeren relief (prečenje dolin ali grap), medtem ko se mora potek plinovodne trase prilagajati reliefu (potek po padnici pobočja ali grebenu, potek vzporedno s pobočjem na erozijsko ogroženem oz. plazljivem terenu zaradi ogrožanja varnosti plinovoda ni primeren – tak teren se pojavlja na Golovcu in Dobrunjskem hribu, zato tudi ni bil bilo možno upoštevati predloga poteka plinovoda ob AC do tunela Golovec iz Smernic ZGS za državni prostorski načrt.

Trasa predmetnega plinovoda prav tako poteka prek območja, kjer je načrtovana izvedba protipoplavnih ukrepov. Iz dokumentacije izhaja, da so rešitve usklajene z načrtovanimi ureditvami za zagotavljanje poplavne varnosti JZ dela Ljubljane in naselij v občini Dobrova – Polhov Gradec – etapa 1A, DGD, št. projekta H34-FR/15, IZVO-R d.o.o., Ljubljana, ki se načrtujejo na podlagi veljavne Uredbe o državnem prostorskem načrtu za zagotavljanje poplavne varnosti jugozahodnega dela Ljubljane in naselij v občini Dobrova – Polhov Gradec (Uradni list RS, št. 72/13 in 3/17).

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je ministrstvo ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz veljavnih zakonskih in podzakonskih predpisov, in ukrepov, navedenih v projektni dokumentaciji. Ministrstvo v obravnavanem upravnem postopku ni določilo nobenih posebnih ukrepov, predvidenih za zmanjšanje ali preprečevanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje, iz razloga, ker je ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv ob upoštevanju zakonodajnih zahtev, zahtev, določenih v prostorskem aktu t.j. Uredbi o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51C Kozarje-Vevče in Uredbi o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51B TE-TOL - Fužine/Vevče, in ukrepov, ki so že vsi navedeni oz. vključeni v predloženo projektno dokumentacijo. To posledično pomeni tudi, da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Veljavnost odločbe

V skladu s štirinajstim odstavkom 90. člena ZVO-2 odločba, izdana v predhodnem postopku preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njene pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne vloži vloge za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je ministrstvo odločilo, kot izhaja iz II. točke izreka te odločbe.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz III. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada.

Ker ZVO-2 možnosti pritožbe zoper to odločbo ne določa, pritožba ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22 in 135/22) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvornik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvornikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Postopek vodila:

Ana Kezele Abramović
sekretarka

mag. Vesna Kolar Planinšič
Vodja sektorja za okoljske presoje

Vročiti:

- pooblaščenca nosilca nameravanega posega, IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova 4, 1000 Ljubljana (za: PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana) – osebno.

Poslati po osmem odstavku 90. člena ZVO-2 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si);
- Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (glavna.pisarna@ljubljanasi.si);
- Občina Dobrova – Polhov Gradec, Stara cesta 13, 1356 Dobrova – po elektronski pošti (info@dobrova-polhovgradec.si);
- Občina Škofljica, Šmarska cesta 3, 1291 Škofljica – po elektronski pošti (obcina@obcina.skofljica.si);
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mkgp@gov.si);
- Zavod za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana – Šmartno – po elektronski pošti (info@zzrs.si);
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, Cankarjeva cesta 10, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (zrsvn.oelj@zrsvn.si);
- Direkcija Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje – po elektronski pošti (gp.drsv@gov.si);
- Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za zdravstveno ekologijo, Trubarjeva cesta 2, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (info@nijz.si);
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Služba za kulturo, Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (tajnistvo.lj@zvkd.si);
- Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (zgs.tajnistvo@zgs.si).